

april 2023

jrg 68, nr 4

Metaal+Techniek

SER-voorzitter Kim Putters:
'Bedrijven moeten slimmer organiseren en innoveren'

DE NIEUWE HYUNDAI 25B-7A

“ De scherp geprijsde no-nonsense truck ”

UIT
VOORRAAD
LEVERBAAR

ACTIEPRIJS
€ 26.450
excl. BTW

- 2500kg hefvermogen @ 500mm
- 3-delige mast inclusief free-lift
 - * Hefhoogte van 4800mm
 - * Doorrijhoogte van 2175mm
- Machine voorzien van een geïntegreerde side-shift
- LED werklampen voor & achter
- 48V / 620Ah tractiebatterij
- Oplader met een laadtijd van 12 uur
- AC-techniek aandrijfmotor
- Ruim & ergonomisch design met alle functies binnen handbereik
- Maximale prestaties i.c.m. een minimaal energieverbruik

LEASE DE HYUNDAI
25B-7A NU VANAF
€ 367 / PER MAAND*

* Op basis van een financial lease
84 maanden met een restbedrag van € 3.000,00

ZHE Trading B.V. - Importeur Hyundai Material Handling NL

Tel: 0168-467467
Mobiel: 06-81154333

Adres:
Potenblokseweg 4
4794RM Heijningen (Gem. Moerdijk)
Nederland

WWW.NIEUWEHEFTRUCKKOPEN.NL

Machine ook leverbaar in 3.000kg en 3.500kg versie informeer naar de prijzen

HYUNDAI
MATERIAL HANDLING

DE OPLOSSING, DAT ZIJN WIJ

BEELD SANDER VAN DER TORREN

Ik stond laatst stil in een file. Ik moet eigenlijk zeggen: alweer stil in een file. Mijn oog viel op een enorm bord in het weiland naast de snelweg. Daar stond in grote koeienletters op gedrukt: 'U staat niet in de file, u bent de file'. Toen ik daar over nadacht besepte ik dat dat de waarheid als een koe is. Want als ik, of op zijn minst een deel van die filerijders, voor een ander vervoersmiddel had gekozen, thuis was gaan werken of de afspraak via Teams had afgehandeld, was die file er niet geweest. Met andere woorden wij vormen de file, vormen een probleem zelf. Maar met die wetenschap kun je zelf ook dingen veranderen en actief oplossen.

Het klinkt heel simpel. En dat is het ook. Maar het gaat niet vanzelf. Je moet wel actie ondernemen. En als je die actie wil nemen, moet je niet tegen allerlei beperkingen aanlopen en regels die dat bijna onmogelijk maken. Ik

wil best als het kan de trein pakken naar een afspraak, maar als die trein een keer in het uur rijdt en het mij drie keer zoveel euro's kost als het in een file staan, dan weet ik het wel.

Simpele oplossingen, als we daar nu eens mee beginnen. De zaken die we vandaag zouden kunnen regelen en die ons morgen vooruit helpen. Daar moeten we nu op inzetten. Laten we ons niet alleen focussen op de complexe problemen.

Maar vooral ook kijken welke knelpunten die bijvoorbeeld de energietransitie en verduurzaming van Nederland vertragen, we nu al weg kunnen nemen. Ik kan me geen ondernemer voorstellen die niet al op zijn minst nagedacht heeft over hoe hij zijn pand kan verduurzamen

en daarin wil investeren. Die misschien al zover is dat hij zonnepanelen op zijn dak wil laten leggen. Stel dat al die ondernemers daarmee zouden beginnen. Dan zou je een enorme verduurzamingsslag slaan. Maar nu kan dat niet omdat er allerlei obstakels zijn zoals het gebrek aan teruglevercapaciteit.

We hollen te ver vooruit. We komen er niet aan toe om de dingen goed te doen die we hier en nu kunnen doen. Maar het handelsperspectief van verduurzaming dat ondernemers nu hebben, is te beperkt omdat het energienet op slot zit. De makkelijkste stap is helemaal niets doen en afwachten. Maar dat is het meest slechte besluit dat je nu kan nemen. Daarom moeten we compromissen sluiten. Het is vooral belangrijk dat we de transitie naar de lange termijn met elkaar kunnen bereiken. En bij alles wat we wel of niet gaan doen, moeten we een balans vinden tussen vooruit komen met duurzaamheid en aan de andere kant ook

perspectief houden voor economische activiteiten. Die we ook nog betaalbaar moeten houden. Er is nu al zoveel wat ondernemers kunnen doen in verduurzaming, isoleren, zonnepanelen, efficiënte en energiezuiniger processen. Laten

we vandaag die stappen mogelijk maken en daar alle ruimte voor geven.

« Er is nu al zoveel wat ondernemers kunnen doen in verduurzaming »

MARK HELDER **VOORZITTER**
KONINKLIJKE METAALUNIE

INHOUD

Koninklijke Metaalunie is met ruim **15.000 leden** de grootste ondernemersorganisatie voor het MKB-metaal. De leden hebben samen een omzet van **30 miljard euro** en bieden werkgelegenheid aan ruim **180.000 mensen**. Meer weten? Kijk op www.metaalunie.nl of bel 030-605 33 44.

INTERVIEW SER-voorzitter Kim Putters over de metaalsector en mkb-maakbedrijven: 'Zij spelen vaak een belangrijke rol in de keten van allerlei productieprocessen, als toeleveranciers of op een andere manier. Ze zijn eigenlijk een soort verbindende partij tussen verschillende sectoren en bedrijvigheid.'

12

8

IN BALANS Golfen in de Spaanse zon, terwijl in Nederland maartse buien over de velden jagen.

20

ECONOMISCHE BAROMETER De Economische Barometer over het eerste kwartaal van 2023 laat een dubbel beeld zien. Afnemende orderposities in het eerste kwartaal maar positievere verwachtingen voor het tweede kwartaal.

30

WALHALLAB Het interview met Marco Mouts, oprichter van WALHALLAB is een verhaal dat van Rotterdam, via China en Canada, leidt naar Helmond, de nieuwste locatie van WALHALLAB.

40

UIT HET ARCHIEF In november van 1973 jaar start Alfred Snel een eigen bedrijf: Snel Staal.

Metaal+Techniek is het vakblad voor het midden- en kleinbedrijf in de metaal en tevens het officiële orgaan van Koninklijke Metaalunie. Het verschijnt 11 keer per jaar. De leden van Metaalunie ontvangen Metaal+Techniek uit hoofde van hun lidmaatschap.

Adres Postbus 58, 7400 AB Deventer
t. 0570 50 43 00
Uitgever MYbusinessmedia
Redactie Jan Kloeze (hoofdredacteur),
j.kloeze@mybusinessmedia.nl
Kasper Weigand (eindredacteur)
t. 0570 50 43 74 E-mail redactie.metaalen-techniek@mybusinessmedia.nl

Redactie Metaalunie Tony van der Meer
Medewerkers Linda Blok, Ronald Buitenhuis,
Ronald Hissink, Alex Kunst, Frank Senteur,
Erik Steenkist, Giuseppe Toppers

Advertentieverkoop
Bert Brassée 06 833 313 82
b.brassée@mybusinessmedia.nl

Roy Wösting 06 225 483 04
r.wosting@mybusinessmedia.nl
Advertentietarieven op aanvraag

Abonnementsprijs NL 11 nummers € 199.
Buitenland € 225. (alle prijzen excl. 9% btw en € 3,95 administratiekosten).

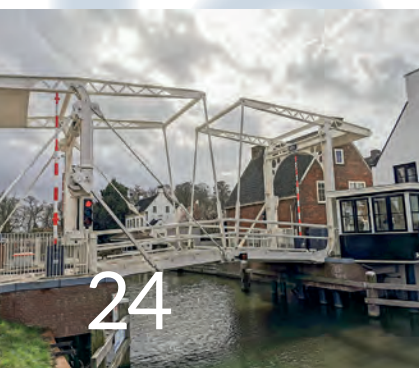

16 HET PROJECT De oogstrobot van Certhon uit Poeldijk herkent rijpe tomaten, knipt ze voorzichtig af en legt ze in een krat. Dankzij kunstmatige intelligentie is het apparaat zelflerend.

22

OP DE KOFFIE

Buitendienstadviseur Paul van Dijk (regio Oost) gaat op de koffie bij Rob Spekrijse, directeur/mede-eigenaar van Klebo Sales, onderdeel van Klebo Technics uit Holten.

24 REPORTAGE Dankzij een hechte samenwerking zijn de oude Vechtbrug bij Breukelen en de fundering, de elektromechanische aandrijving en de besturing ervan compleet vernieuwd.

36 BLIK OP BRANCHES Inspecties zijn niet bedoeld om installaties af te keuren, maar om veiligheid te waarborgen, vindt Henk van den Herik van ITS-Inspecties. Het bedrijf kijkt het liefst in de ontwerpfase mee, om teleurstellingen achteraf te voorkomen.

28

BEDRIJFSBEZOEK

Dennis Wiersma, minister van Primair en Voortgezet Onderwijs, bracht afgelopen maand een werkbezoek aan Van Den Brink Staalbouw bv in Nijverdal.

VERDER IN DIT NUMMER

- 06 Over de leden.
- 11 Achter het Nieuws.
- 35 Column - Thea Koster.
- 44 Kompas - Handig overzicht met mini-advertenties.

45 Rechtgezet - Juridisch advies van Metaalunie.

46 Productnieuws - Nieuwe producten in de markt.

48 Metaaltopper van de maand april is Emily Bohan.

50 Op de Bres - Pas op voor buitensporige lastenverhogingen.

Opgave abonneeminten
t. 0570 504 325 (tussen 9 en 17 uur)
metaalentechniek@mybusinessmedia.nl
Annulering schriftelijk en drie maanden voor afloop van de abonnementsperiode. Abonnementsgeld bij vooruitbetaling. Algemene voorwaarden: www.mybusinessmedia.nl/algemenevoorwaarden

Bank 1421.46.439.
Basisvormgeving Yardmen, Amsterdam
Opmaak Bureau OMA, www.bureauoma.nl
Druk Drukkerij Roelofs, Enschede
©2023 MYbusinessmedia ISSN: 0026-0479
Alle rechten voorbehouden. Hoewel dit tijdschrift zorgvuldig en naar beste weten wordt samengesteld, kan de uitgever niet

instaan voor de juistheid of volledigheid van de informatie. Uitgever en auteurs aanvaarden geen enkele aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die het gevolg is van handelingen en/of beslissingen die gebaseerd zijn op de in dit tijdschrift gegeven informatie.

Gebruikers van het tijdschrift wordt nadrukkelijk aangeraden de vaktechnische informatie niet geïsoleerd te gebruiken, maar altijd mede af te gaan op hun professionele kennis en ervaring, en de te gebruiken informatie te controleren. De redactie ontvangt op redactie@metaalunie.nl graag uw suggesties en voorstellen, maar kan plaatsing niet garanderen.

OVER ONZE LEDEN

ZE LEDEN * OVER ONZE LEDEN * OVER ONZE LEDEN * OVER ONZE LEDEN * OVER ONZE LEDEN * OVER ONZE LEDEN

Vrijdag 24 maart jl. is Henk Wiersma, voormalig directeur-eigenaar van Itter bv in Hardenberg, overleden.

HENK WIERSMA

MARKANTE ONDERNEMER,
BETROKKEN OUD-BESTUURSLID

Henk was een markante ondernemer, pionier, innovatief en betrokken bij zijn bedrijf, mensen en omgeving. Henk had een aantal jaren geleden het bedrijf overgedragen aan zijn zoon Frank Wiersma, maar was nog steeds betrokken bij Itter bv. Wie Henk sprak, sprak een bevlogen ondernemer, innovator pur sang en iemand die gericht was op samenwerking.

Henk was in 2003 de bedenker van het concept 'fabriek van de toekomst', dat hij met hulp van een student van UTwente uitwerkte. Zijn visie op de fabriek van de toekomst kwam overeen met het nu gebruikte concept van Smart Factory. Rode draad in zijn concept was een optimale combinatie van proces- en sociale innovatie. Het oplopende tekort aan (geschoolde) menskracht en concurrentie uit landen met lage lonen noopten hem tot geautomatiseerde productie met toepassing van robotisering maar met

behoud van menselijk kapitaal. Het bleek een groot succes te zijn. Zijn enorme passie en liefde voor de mkb-maakindustrie bleek ook uit een interview in het jaarverslag van 2014 waarvoor hij aan tafel schoof met Bertholt Leeftink, toenmalig directeur-generaal Bedrijfsleven en Innovatie en Guido Landheer, toenmalig directeur Topsectoren en Industriebeleid van het ministerie van Economische Zaken. 'Iedere baan in de maakindustrie zorgt elders voor twee andere banen', hield hij de twee directeuren voor. 'In de dienstverlening in het algemeen, maar ook in de transportsector.' Henk schroomde niet ook kritisch te zijn: 'Voor kleinere, innovatieve mkb-metaalbedrijven is er te weinig aandacht vanuit EZ. Er wordt veel richting ASML en VDL gekeken, maar bij Koninklijke Metaalunie bestaat het gros van het ledenbestand uit bedrijven met hooguit 10 tot 15 werknemers. Daar draait wel onze economie op. Ik mis de koppeling tussen grote en kleinere bedrijven en mkb-be-

drijven werken te weinig van wat de overheid wil met innovatie in de maakindustrie.'

Henk was naast ondernemer ook een bestuurder die oog had voor de belangen van het mkb. Zijn ridderorde was een mooie waardering voor zijn inspanningen. En hij was altijd bereid om kennis en ervaring te delen met iedereen. Vele delegaties heeft hij ontvangen en rondgeleid bij Itter bv en hij was ook actief binnen diverse ondernemerschapsprogramma's in Overijssel. Ook voor Metaalunie heeft Henk veel betekend. Henk was in de periode 1999 tot en met 2009 bestuurslid in het districtsbestuur Oost. Ook was hij bestuurslid in de commissie Onderwijszaken (2002-2008) en in de commissie Sociale Zaken (2008-2009) van Metaalunie. De mkb-maakindustrie verliest in Henk een visionaire metaalman met een goed hart en een boegbeeld voor de sector.

40 JAAR IN DIENST

A. van der Hulst b.v. uit Meppel vierde zijn 50-jarig bestaan met medewerkers (en familie), klanten en leveranciers. Een bijzonder moment was het uitreiken van insigne met gouden speld aan medewerker Jaap Hatzman, allround lasser, die daar 40 jaar in dienst is. In 1983 begonnen als 16-jarige en alle veranderingen in lastechniek meegemaakt tot aan de lasrobot nu toe. Bert Rundervoort mocht hem toespreken namens de

De Maatschappij - Nederlandsche Maatschappij voor Nijverheid en Handel Op het eind mocht de vader van Jaap de insigne het opspelden. Een mooi en ontroerend moment. 40 jaar geleden stuurde vader zijn zoon Jaap naar een klein metaalbedrijfje, met alleen eigenaar Ton van der Hulst. Tegenwoordig werkt Jaap, samen met 30 andere werknemers, voor dochter van Ton, Anne van der Hulst.

GOUDEN JUBILEUM

Mauriks Solutions uit 's-Hertogenbosch bestaat 50 jaar. Het verhaal van Mauriks Solutions begon op 1 april 1973 als kleine onderneming met oog op sterke oplossingen. Inmiddels is Mauriks Solutions uitgroeid tot marktleider in poort-automatisering in Nederland en dé leverancier

in toegangstechniek- en afsluitsystemen, voor industrie en particulier. Niet alleen op het gebied van productoplossingen, maar ook met succesvolle samenwerkingsverbanden, zoals de initiatieven van de VakmanPartner en de Poort naar Complete Veiligheid.

40-JARIG JUBILEUM

Peter Wolken is 40 jaar in dienst bij Nedal Aluminium. 'Wat zijn wij daar blij mee. Mogen er nog vele jaren volgen', laat het bedrijf weten.

OOK UW NIEUWS IN DEZE RUBRIEK? STUUR ALLE INFO MET UW FOTO'S VIA E-MAIL NAAR REDACTIE@METAALUNIE.NL. [PLAATSING ONDER VOORBEHOUD, AFHANKELIJK VAN BESCHIKBARE RUIMTE]

IN BALANS

A full-page photograph of a man with a grey beard and hair, wearing a white polo shirt with a 'fabrya' logo on the sleeve, dark blue shorts, white socks, and grey sneakers. He is standing on a green golf course, holding a golf club behind his back and making a peace sign with his right hand. The background shows a well-maintained golf course with trees and a clear blue sky. A long shadow of the man is cast on the grass to his right.

CONSISTENT DOORGAAN

TEKST JAN KLOEZE
BEELD TACO BOELEMA

Dit is genieten. Golfen in de Spaanse zon, terwijl in Nederland maartse buien over de velden jagen. Taco Boelema (59) laat met het V-teken aan zijn familie weten dat hij het naar zijn zin heeft; het is een code die nog stamt uit de periode dat de kinderen klein waren. Dat is allang niet meer zo. Vorig jaar heeft zijn zoon Jurjen de slijperij overgenomen, sinds 1 maart 2023 Boelema Precision Tooling geheten. Het bedrijfsonderdeel waar machinemessen geproduceerd worden, heeft de merknaam Tebra gehouden en blijft dus Tebra Messenindustrie heten. Dat deel van het bedrijf is vorig jaar verkocht aan Indutrade. 'De kans deed zich voor', zegt Taco, 'en aangezien het er toch van komt, dan nu maar.' Tot 1 juli van dit jaar is hij nog medeverantwoordelijk bij beide bedrijven, maar daarna stopt ook dat. Loslaten. Het is na 26 jaar aan het roer niet altijd gemakkelijk, maar hij ziet dat het goed gaat, zelfs wanneer zijn opvolgers de dingen net even anders doen.

'Golfen is net als ondernemen', zegt hij. Niet kortstondig pieken, maar consistent doorgaan in de goede lijn, je dus niet van de wijs laten brengen door tegenslagen in de ronde, maar die moet je juist managen en dan komen de resultaten vanzelf. Een rondje golfen duurt tussen de drie en vier en half uur; ideaal om het hoofd leeg te maken, even wat afstand te nemen tot de hectiek van de dagelijkse situatie

in het bedrijf en zo goed in balans te blijven. Ook toen hij nog volop in de race zat, ging hij vaak samen met zijn vrouw na het werk even een rondje golfen. Dat zijn vrouw het prettig vindt om mee de baan op te gaan heeft vele voordelen. Eén van de aardigste? 'Het behoedt je voor een heleboel gewinkel', lacht Taco.

Boelema Precision Tooling is lid van de branchegroep NPS.

Wij buigen ook voor U!
Plaatverwerking in XXL

Zetten

Lang 21 mtr, drukkracht 3000 t

Knippen

Lang 10 mtr, dikte 16 mm

HD plasma snijden

Lang 25 mtr, breed 5 mtr, dikte 40 mm
laskanten tot 45°

Laser snijden

Lang 35 mtr, breed 3,5 mtr, dikte 20 mm
laskanten tot 52°

Waterstraal snijden

Lang 8 mtr, breed 4 mtr, dikte 200 mm
laskanten tot 90°

Laserlassen

max. plaatlengte
Lang 20 mtr, breed 5 mtr, dikte 8 mm

Mechanische bewerkingen

Lasnaad voorbereiding, lassen, boren,
zagen, frezen, stanzen, walsen

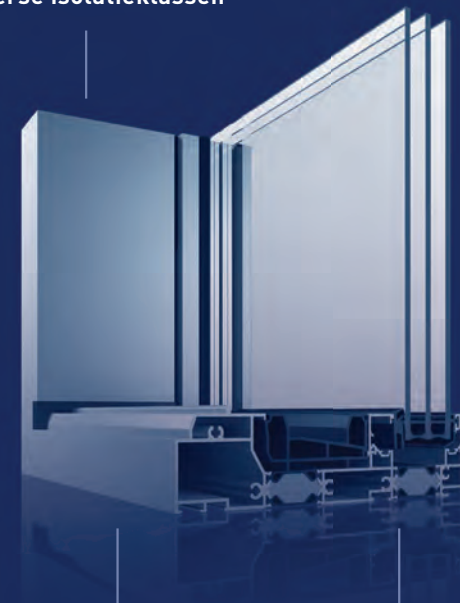
Göcke GmbH & Co. KG

Siemensstr. 1, D-48683 Ahaus
Telefon +49 (0) 25 61/93 30-0
Telefax +49 (0) 25 61/93 30-93
www.goecke.com
info@goecke.com

heroal

+ Maximale transparantie
door volglas- of vleugelhoek

+ Modulair systeem in
diverse isolatieklassen

+ Optioneel volledig
geïntegreerde
aandrijvingssystemen

+ nul-barrière met
geïntegreerde
waterafvoer

heroal S 77 SL Hef- schuifdeur- systeem

Rolluiken | Zonwering | Roldeuren | Ramen | Deuren
Vliesgevels | Service **heroal.nl**

ZELFSTANDIGE BETER BESCHERMD BIJ TEGENSLAG

MEER EVENWICHT OP DE ARBEIDSMARKT?

Minister Karien van Gennip (Sociale Zaken en Werkgelegenheid) heeft een pakket samenhangende maatregelen voor de arbeidsmarkt aan de Tweede Kamer gestuurd. Dit pakket zorgt ervoor, zo schrijft de minister in een begeleidende brief aan de Tweede Kamer, 'dat mensen meer zekerheid krijgen over hun inkomen en hun rooster en dat zelfstandigen zich bij tegenslag beter beschermd weten. Tegelijkertijd leiden de maatregelen tot meer wendbaarheid voor ondernemers'. Hierdoor wordt volgens de minister 'goed werkgeverschap aantrekkelijker en kunnen bedrijven makkelijker inspelen op veranderingen in hun omgeving.'

Er zijn al lange tijd zorgen over de werking van de arbeidsmarkt. Het geheel aan regels, verzekeringen, rechten en plichten leidt tot teveel werkenden die onzeker werk en daarmee een onzeker inkomen hebben. Werkgevers ervaren op hun beurt niet genoeg wendbaarheid om in te spelen op veranderingen. Onder andere de commissie Borstlap, de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid en Sociaal Economische Raad wezen hierop en gaven hier advies over. Het SER-advies voor de middellange termijn vormde daarbij de basis voor het coalitieakkoord.

Argusogen

'Wat ik als kern heb teruggelezen in het oorspronkelijke SER-advies, is dat flexibele arbeid minder flexibel en vaste arbeid minder vast

wordt. Maar zoals wel vaker het geval is, heeft het kabinet moeite met de uitwerking van het advies naar wet- en regelgeving. Het is een verstaalslag geworden die maakt dat Koninklijke Metaalunie de wenkbrauwen fronst en met argusogen kijkt naar hoe het allemaal gaat uitpakken in de praktijk', reageert Jos Kleiboer, directeur Beleid van Metaalunie. 'We gaan uit van de goede wil van het kabinet, maar het verleden heeft ons geleerd dat de plank net misslaan op de loer ligt. En ondanks dat de SER nadrukkelijk heeft meegegeven dat 'dit een alles of niets advies is', is er een Rutte IV sausje overheen gegoten dat zomaar een bittere nasmaak kan hebben. Ik vind namelijk dat flexibele arbeid heel hard minder flexibel wordt, maar dat de vaste arbeid mondjesmaat en met veel pijn en moeite een klein beetje minder vast wordt. Daarmee is er geen balans tussen beide uitgangspunten.'

Wat is een zelfstandige?

Veel hangt volgens Kleiboer ook af van definities. 'Neem bijvoorbeeld het idee om een arbeidsongeschiktheidsverzekering verplicht te stellen voor alle zelfstandigen. Wat is een zelfstandige? Het is belangrijk te weten wie er wel en niet onder geschaard worden. Daar

zijn nu brede uitspraken over gedaan, zoals: alle zelfstandigen met en zonder personeel die onder de inkomstenbelasting vallen. Dat vraagt om nadere uitleg. In mijn optiek heeft een zelfstandige per definitie geen personeel.' Ondernemers nemen volgens hem bewust risico's: 'Dat hoort er nu eenmaal bij. Je moet ervoor zorgen dat de gevolgen ervan bij de ondernemers blijft liggen. Schijnzelfstandigheid aanpakken is prima: maar dat moet niet ten koste gaan van de 'echte' goedwillende ondernemers.'

Om positief af te sluiten: er zijn goede elementen terug te vinden in de brief van de minister vindt Kleiboer: 'Zo krijgen, met name kleinere, ondernemers bij loondoorbetaling bij ziekte eerder duidelijkheid of ze met iemand verder kunnen, of dat wordt ingezet op re-integratie elders. Na jaren van discussie is dat een goede stap vooruit, net als het toewerken naar een minimumtarief van een zzp'er.'

In de rubriek 'Achter het Nieuws' reageert Koninklijke Metaalunie elke maand op nieuws dat direct of indirect van belang is voor de leden. We laten zien hoe de actualiteit aansluit op het beleid van Metaalunie.

'NIETS MIS MET
FLEXIBILITEIT'

SER-VOORZITTER KIM PUTTERS

INTERVIEW

Laat in de middag en met als aanleiding een optreden in 'Goedemorgen Nederland', levert het interview met SER-voorzitter Kim Putters lovende woorden op over de metaalsector en mkb-maakbedrijven. 'Zij spelen vaak een belangrijke rol in de keten van allerlei productieprocessen, als toeleveranciers of op een andere manier. Ze zijn eigenlijk een soort verbindende partij tussen verschillende sectoren en bedrijvigheid. Dat vergeten we weleens in Nederland, zeker in het publieke of politieke debat', zegt hij.

Putters agendeerde bij zijn aanstelling, als opvolger van Mariëtte Hamer, in 2022 de grootste maatschappelijke uitdagingen waar de economie en samenleving voor staan: de transities rond digitalisering, verduurzaming, vergrijzing, klimaat, de groeiende ongelijkheid en kansen op de arbeidsmarkt. 'Het zijn langjarige uitdagingen voor de manier waarop we werken en samenleven. En dat naast de crises zoals bijvoorbeeld rond corona, energie of personeelskrapte. Dit speelt nu allemaal tegelijkertijd. De vraag is hoe we hier mee omgaan', zegt hij. Personeelskrapte baart hem veel zorgen. 'De publieke en private sectoren hebben met krapte te maken en we vissen allemaal in dezelfde vijver. Het imago van het werk, zorgen voor goede arbeidsomstandigheden, waardering van mensen en niet al te veel administratieve lasten zijn cruciaal bij het vinden van geschikte mensen. De metaalindustrie heeft al te maken met een overload aan complexiteit van regels. Daar is de overheid aan zet. Tegelijkertijd is het personeelstekort ook een probleem van de langere termijn. Het is niet iets dat verdwijnt als je de administratieve lasten vermindert, het imago van het werk verbetert en hogere lonen biedt. Onder andere vergrijzing, digitalisering en technologisering hebben op de langere termijn ingrijpende consequenties op de

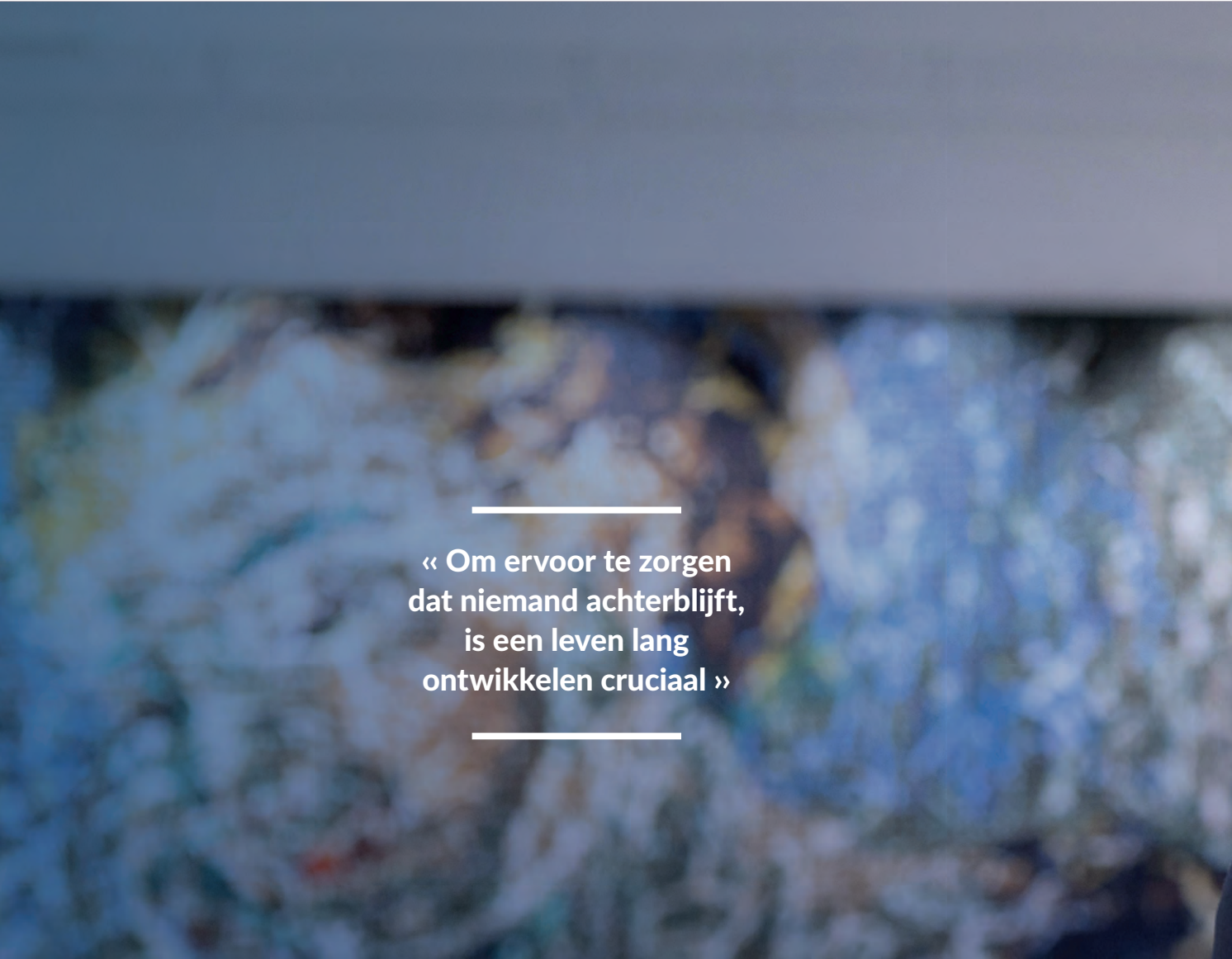
arbeidsmarkt. Dat vraagt van bedrijven om slimmer te organiseren en innoveren.' Een oplossing voor het personeelstekort kan volgens Putters ook de inzet van vrouwen zijn. 'Het aantal meisjes dat een technische opleiding volgt en uiteindelijk in de techniek terecht komt, ligt verbazingwekkend laag. En het is een gemiste kans dat veel jonge vrouwen die voor de techniek kiezen en de eerste carrièrestappen zetten, toch na een aantal jaren weer uitstromen. Door in te zetten op cultuurverandering in je bedrijf, brede voorlichting en goed werkgeverschap kun je meer vrouwen aantrekken en behouden in de sector.'

Flexibele schil

De flexibele schil is voor veel maakbedrijven essentieel. In adviezen van de SER en Commissie Borstlap wordt echter gesteld dat in Nederland te veel werknemers op basis van flexibele contracten werkzaam zijn. 'Er is niets mis met flexibiliteit', nuanceert Putters. 'Het werkelijke probleem is de schijnzelfstandigheid. De groep mensen in een zzp-schap die daar eigenlijk niet in wil of zou moeten zitten. Of mensen in tijdelijk werk of flexwerk die iedere keer kleine contractjes krijgen terwijl ze eigenlijk vast nodig zijn. De sociale partners maakten hier samen met het kabinet afspraken over die minister Van Gennip onlangs lanceerde.

Daarin worden flexibele contracten meer gereguleerd, terwijl de wendbaarheid van werkgevers wordt vergroot. Zo wordt het nulurencontract afgeschaft en het basiscontract ingevoerd. Voor werknemers werkzaam op oproepbasis wordt in het basiscontract een bandbreedte afgesproken waarin de werkgever een minimum aantal arbeidsuren en daarmee inkomen garandeert, ten opzichte van het aantal uren dat de werknemer beschikbaar moet zijn voor de werkgever. Dat biedt de oproepkracht meer ze-

TEKST TONY VAN DER MEER
BEELD NFP

« Om ervoor te zorgen dat niemand achterblijft, is een leven lang ontwikkelen cruciaal »

kerheid over het inkomen en meer ruimte voor een tweede baan. Ook wordt de ketenregeling aangescherpt en wordt de werkzekerheid voor uitzendkrachten verbeterd.’

Eerder duidelijkheid

Voor werkgevers die tot 100 werknemers in dienst hebben is er in de kabinetsvoorstellen eerder duidelijkheid over re-integratieverplichtingen van hun werknemers. Putters: ‘Zij kunnen al na één ziektejaar duidelijkheid krijgen over de duurzame vervanging van een zieke medewerker, zodat zij hun bedrijfsvoering kunnen voortzetten. Ook wordt naar aanleiding

van de coronaervaringen een crisisregeling personeelsbehoud ingevoerd voor het opvangen van calamiteiten die buiten het reguliere ondernemersrisico vallen.’

Divers

‘Er is een aantal problemen ontstaan op de arbeidsmarkt rond zekerheid van inkomen en werk’, vervolgt hij. ‘Het gaat vaak om mbo-geschoolden, jonge mensen die nog een leven moeten opbouwen of een uitgesteld leven hebben omdat ze geen vast contract hebben. In die situaties willen we iets meer zekerheid creëren. De groep zzp’ers is zo divers, dat we

zowel aan de vakbondskant als aan de werkgeverskant en de kroonleden in de SER drie zetels voor zzp’ers krijgen. Wij hopen dat we zo het hele speelveld overzien en alle zzp-varianten kunnen monitoren.’

Overeenstemming

Putters is enthousiast over de voorstellen van het kabinet. ‘Het is belangrijk dat het kabinet en de sociale partners overeenstemming hebben bereikt over maatregelen voor een toekomstbestendige arbeidsmarkt. Voor werken bestaanszekerheid van werkenden en het op peil houden van het verdienvermogen van

Nederland zijn kwalitatief goed werk en het aantrekkelijk houden van werkgeverschap essentieel. Daarbij is het goed te zien dat zoveel punten uit het MLT-advies van de SER zijn overgenomen. Dat bewijst dat we met samenwerking in de 'polder' en met de politiek resultaten bereiken in het toekomstbestendig maken van de arbeidsmarkt. Natuurlijk moeten we daarbij ook oog blijven houden voor nieuwe manieren van werken en wat werkenden daar zelf belangrijk bij vinden.'

Nieuwe skills

Kijkend naar ontwikkelingen die Nederland

te wachten staan, denkt Putters dat mensen vaker nieuwe skills moeten leren. 'De technologische ontwikkeling gaat erg snel. Banen verdwijnen, maar verduurzaming zal nieuwe banen opleveren. Dat maakt dat we op een andere manier moeten nadenken over onderwijs, ontwikkelen en ontplooiing. Het onderwijssysteem is nog steeds sterk gericht op de jeugd. Maar er is een vervolgstap nodig die ervoor zorgt dat iedereen, in welke sector je ook werkt, toegang krijgt tot bijscholing en ontwikkelingsmogelijkheden. Veel mensen in de metaalindustrie zullen daar niet meteen warm voor lopen als dat betekent dat ze terug

moeten in de schoolbankjes. Maar ik heb het meer over het op de werkvloer gecoacht worden, over leren omgaan met nieuw apparaat of nieuwe techniek. Kortom, om ervoor te zorgen dat niemand achterblijft is een leven lang ontwikkelen cruciaal. Mensen hebben ook vaak meer in huis dan je alleen maar aan hun diploma kunt zien. Sommige mensen zijn actief bij het bestuur van een sportvereniging en blijken ook coördinerende kwaliteiten te hebben. Dat kan zomaar een kans in het bedrijf betekenen. Inzichtelijk maken van dat soort skills hoort ook bij een leven lang ontwikkelen.'

ELKE MAAND EEN PROJECT VAN EEN VAN ONZE LEDEN IN BEELD

HET PROJECT

Ook
een bijzonder
project gerealiseerd?
Stuur een berichtje
naar [redactie@
metaalunie.nl](mailto:redactie@metaalunie.nl).

TEKST JAN KLOEZE
BEELD CERTHON

Deze oogstrobot van **Certhon** uit **Poeldijk** herkent rijpe tomaten, knipt ze voorzichtig af en legt ze in een krat. Dankzij kunstmatige intelligentie is het apparaat zelflerend.

De **robot** is een uitkomst in de tuinbouw waar arbeid steeds schaarser wordt en **communicatie** moeilijk is omdat werknemers tegenwoordig vele talen spreken.

Het Japanse **Denso**, bekend van robotisering in de automotive, nam een belang in **Certhon**. Samen ontwikkelen ze de oogstrobot die onder voorwaarden deze vorm van tuinbouw op termijn geheel kan overnemen.

Certhon profileert zich in de internationale tuinbouw met de slogan '**Growing everything, everywhere. For everyone**'. Lees door op de volgende pagina.

TOMMATEN IN DE WOESTIJN

Midden in het Westland ligt Poeldijk, het plaatsje waar Certhon is gesitueerd. Het gebied is bezaaid met kassen. Dat zijn voedsel­fabrieken die weliswaar van oudsher hier in het gebied tussen Den Haag en Rotterdam zijn neergestreken, maar met hun gecontroleerde teeltomgevingen overal kunnen staan.

Tomaten oogsten in de woestijn, sla verbouwen in Noord-Amerika en aardbeien in Hong Kong, Certhon heeft laten zien dat dit tot de mogelijkheden behoort. Het bedrijf combineert slimme technologie en plantwetenschap en zegt aldus teeltsystemen opnieuw uit te vinden. Kernwoorden daarbij zijn lokaler, gezonder, duurzamer en veiliger.

In de dagelijkse tuinbouwpraktijk is optimalisatie van gewasopbrengsten afgezet tegen arbeidsinzet de sleutel tot winstgevend produceren. Eigenlijk is dit natuurlijk de ondernemersformule in de meeste bedrijven. Naarmate arbeid schaarser en duurder wordt, neemt het belang van automatisering en robotisering daarbij toe, niet alleen als het bijvoorbeeld gaat om een lopende band waar auto's worden geproduceerd, maar ook in een van oorsprong eveneens arbeidsintensieve omgeving als de overdekte tuinbouw.

Denso

De vergelijking met automotive is niet toevallig gekozen. Ruim twee jaar geleden heeft het Japanse Denso een belang genomen in Certhon. Denso is een van de grootste leveranciers van (zelflerende) robots in de automotive ter wereld. Het bedrijf heeft tuinbouwautomatisering als een nieuw speerpunt geïdentificeerd en zet nu samen met Certhon stappen in de ontwikkeling van een oogstrobot voor tomaten. Na een samen ontwikkeld prototype en een testversie die in Japan in een megakas is uitgeprobeerd, draait een operationele oogstrobot momenteel in de praktijk op een Nederlandse locatie.

Uitvinden

Op termijn zijn de mogelijkheden voor vrijwel volledig gerobotiseerde tuinbouw bijna onbegrensd, volgens Certhon. Dat vraagt om een geheel andere manier van telen, want bij tomaten

is dan bijvoorbeeld een lager groeiende plant nodig. Dat maakt onder meer gewasonderhoud een stuk eenvoudiger en natuurlijk kan er sneller geoogst worden. Robots op basis van kunstmatige intelligentie kunnen ziektes in een vroeg stadium detecteren, onderscheid maken tussen rijp en nog niet rijp en zo ook voorspellen wat de oogstopbrengst op een bepaald moment kan zijn. Hierdoor kan de teler zijn oogstmoment beter afstemmen op prijsfluctuaties op de wereldmarkt.

Niet alleen in Japan, ook in Nederland en eigenlijk wereldwijd is arbeid in de tuinbouw schaars. Wie zich realiseert dat door robotisering – ook als dat nog niet volledig gebeurt – in de tuinbouw al snel tot 85 procent arbeidskosten worden bespaard, begrijpt dat investeringen in robotisering binnen een redelijke termijn worden terugverdiend.

BAROMETER

GEBASEERD OP DE **ECONOMISCHE BAROMETER**, KWARTAALONDERZOEK ONDER LEDEN VAN
KONINKLIJKE METAALUNIE NAAR DE ECONOMISCHE STAND VAN HET MKB-METAAL

2023 GEEFT DUBBEL BEELD:

AFNEMENDE ORDERPOSITIES, VERWACHTINGEN POSITIEVER

De Koninklijke Metaalunie Economische Barometer over het eerste kwartaal van 2023 laat een dubbel beeld zien. Van afnemende orderposities in het eerste kwartaal naar positievere verwachtingen voor het tweede kwartaal.

Het sterke herstel van de binnenlandse orderpositie in het vierde kwartaal 2022 is in het eerste kwartaal van 2023 verdwenen. Daarnaast is de buitenlandse orderpositie ook dit kwartaal weer wat afgenomen. Ook de ontwikkeling van het bedrijfsresultaat is in het eerste kwartaal van 2023 per saldo negatief. Vooruitkijkend

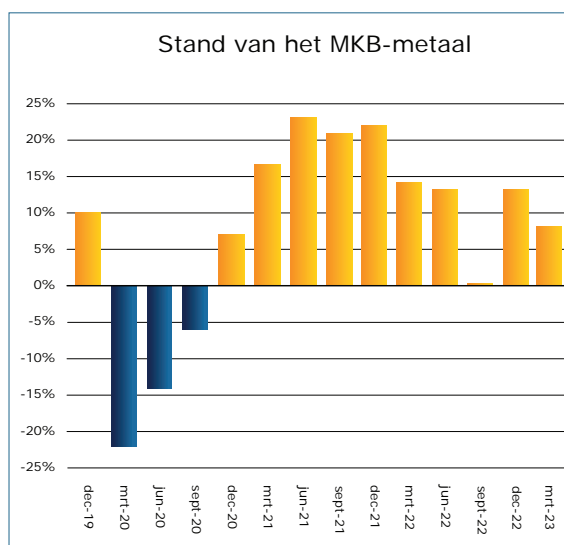
naar het tweede kwartaal van 2023 verwachten de respondenten van de enquête voor zowel de binnenlandse als buitenlandse orderpositie als het bedrijfsresultaat herstel.

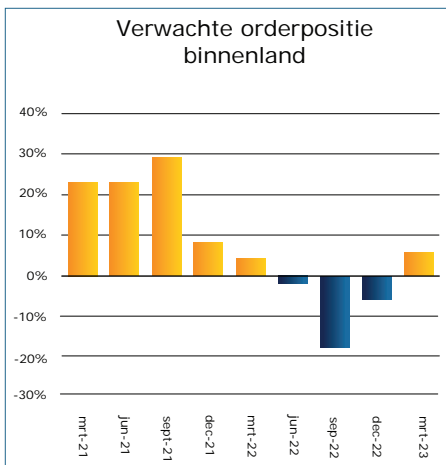
Terwijl nog steeds veel bedrijven vacatures hebben openstaan, is het aantal bedrijven dat

meer mensen in dienst heeft dan het kwartaal ervoor voor het eerst in tweeënehalf jaar iets afgenomen. Verder valt op dat de aan de bouw toeleverende bedrijven overwegend negatiever zijn dan de andere sectoren.

Orderpositie binnenland

In het vierde kwartaal nam de binnenlandse orderpositie sterk toe ten opzichte van voorgaande kwartalen. Deze groei heeft zich in het eerste kwartaal van 2023 niet voortgezet. Er is zelfs sprake van een lichte krimp. Bij 22% van de bedrijven is de binnenlandse orderpositie toegenomen (was 35%) terwijl deze bij 25% is afgenomen (was 16%). Het eerste kwartaal kent daarmee een krimp van per saldo 3% van de bedrijven tegenover een groei van per saldo

20% van de bedrijven in het vierde kwartaal van 2022.

Waren de aan de bouw toeleverende bedrijven in het vorige kwartaal het meest positief, nu zijn ze het minst positief. De helft van deze sector geeft aan dat de orderpositie in het eerste kwartaal is afgenomen ten opzichte van het vorige kwartaal.

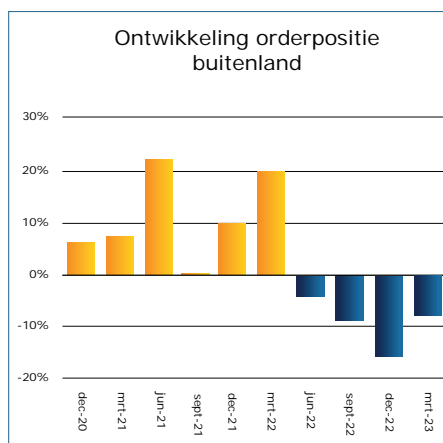
Ook de waardering van de binnenlandse orderpositie is minder positief dan in het vierde kwartaal van 2022. 40% van de ondernemers waardeert de binnenlandse orderpositie als positief (was 47%) terwijl 15% deze als negatief waardeert (was 10%). Vooral onder de machinebouwers zijn relatief weinig bedrijven die hun binnenlandse orderpositie als gunstig waarderen.

De verwachtingen voor het tweede kwartaal van 2023 zijn positiever dan drie maanden geleden. Bijna een kwart van de respondenten geeft aan een betere orderpositie voor het eerste kwartaal te verwachten, terwijl 18% van

hen een verslechtering van de binnenlandse orderpositie verwacht. De aan de bouw toeleverende bedrijven zijn het minst positief in hun verwachtingen voor het komende kwartaal terwijl de metaalwarenbedrijven juist veel positiever zijn dan gemiddeld in de sector. De gemiddelde orderportefeuille in weken in het MKB-metaal is in het eerste kwartaal van 2023 wel wat toegenomen ten opzichte van eind 2022 van gemiddeld 11,2 naar 12,1 weken.

Orderpositie buitenland

Van de respondenten geeft 41% aan te exporteren. Van die exporterende bedrijven geeft 8% aan tot 10% van hun omzet te exporteren en 33% exporteert meer dan 10% van de omzet. Van de laatste categorie exporteurs is het exportaandeel van de omzet gemiddeld 38%. De ontwikkeling van de orderpositie buitenland is al een jaar lang negatief. Dit wil zeggen dat er meer ondernemers zijn die een afname van de orderpositie buitenland ervaren dan er ondernemers zijn die een groei ervaren. In het eerste kwartaal van 2023 geeft een kwart van de exporterende bedrijven aan dat de exportportefeuille is afgenomen terwijl bij slechts 16% deze is toegenomen. Deze afname van de orderpositie buitenland leidt tot een weinig positieve waardering van de orderpositie buitenland. Het aandeel bedrijven dat de

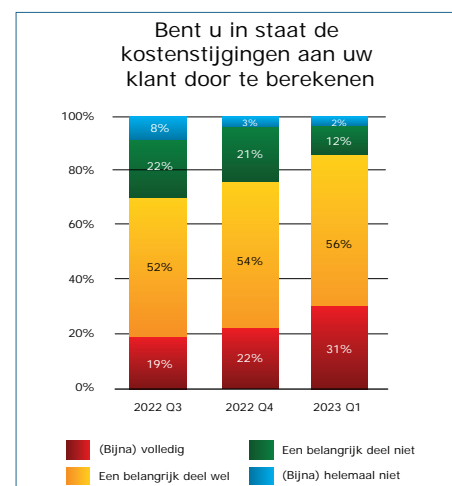

orderpositie buitenland positief waardeert, is aan het einde van het eerste kwartaal wel wat groter dan het deel dat dit negatief waardeert. Per saldo 9% terwijl dit ultimo 2022 per saldo 0% was.

De verwachtingen van de orderpositie buitenland voor het eerste kwartaal van 2023 zijn net als drie maande geleden voorzichtig positief. 31% van de exporterende bedrijven verwacht een groei van de orderpositie buitenland terwijl 24% een verdere krimp van de orderpositie verwacht.

Prijzen

De Nederlandse industrie heeft het afgelopen jaar te maken gehad met enerzijds sterk fluctuerende materiaalprijzen en anderzijds met sterk toenemende kosten. Aan het einde van het derde kwartaal van 2022 gaf 30% van de bedrijven aan dat de doorgevoerde prijsverhogingen onvoldoende zijn om de hogere (inkoop)kosten te compenseren. In het vierde kwartaal van 2022 was dit nog 24% en in eerste kwartaal van 2023 is dit aandeel gehalveerd ten opzichte van het derde kwartaal van 2022 tot 14% van de respondenten. Wat hierbij opvalt

is dat de machinebouwers ook dit kwartaal het minst in staat zijn voldoende prijsverhogingen door te voeren zodat zij gecompenseerd worden voor de hogere (inkoop)kosten.

In dit eerste kwartaal van 2023 heeft de helft van de respondenten een verkoopprijsverhoging doorgevoerd. Bij 7% van de bedrijven is de verkoopprijs juist verlaagd. De toeleveranciers aan de bouw en de oppervlaktebehandelaars kennen de meeste bedrijven waarbij in het eerste kwartaal de verkoopprijzen zijn verlaagd.

Personeel

Bij de respondenten van deze Economische Barometer werken gemiddeld bijna 18 medewerkers, waarvan 16 medewerkers in vaste dienst en twee medewerkers met een flexibel contract. Voor het eerst in tweeënhalft jaar geven iets meer ondernemers aan het afgelopen kwartaal minder vast-personeel in dienst te hebben dan het kwartaal ervoor dan er ondernemers zijn die aangeven juist meer vast-personeel te hebben.

Bij 14% van de bedrijven werken meer mensen in vaste dienst dan een kwartaal eerder terwijl dit bij 16% van de bedrijven juist minder is. Van de machinebouwers geeft bijna 30% van de respondenten aan meer personeel in dienst te hebben. Het tegenovergestelde is het geval bij de las- en constructiebedrijven, daar geeft een op de drie bedrijven juist aan minder vast-personeel in dienst te hebben!

Ondanks deze afname blijft de vraag naar personeel groot. Al een jaar lang geeft tenminste

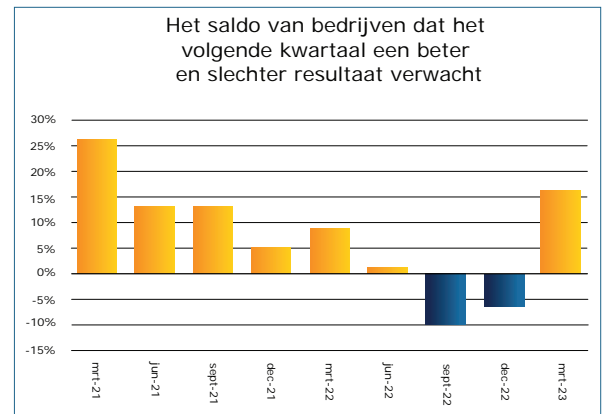
de helft van de geënquêteerden aan tenminste een vacature te hebben.

Afgezet tegen alle medewerkers hebben de respondenten gemiddeld voor 7% van het totale personeelsbestand aan vacatures openstaan. Net als in het vorige kwartaal hebben de aan de bouw toeleverende bedrijven en de machinebouwers de meeste vacatures uitstaan. Gelijk aan voorgaande kwartalen verwachten de meeste sectoren niet dat ze alle openstaande vacatures in het komende halfjaar kunnen invullen. Het MKB-metaal verwacht nog geen driekwart van de openstaande vacatures de komende periode in te kunnen vullen. Onder de oppervlaktebehandelaars ligt dit percentage zelfs op slechts 40%.

Winstgevendheid

De winstgevendheid van het MKB-metaal is in het eerste kwartaal van 2023 iets afgenomen ten opzichte van de drie voorliggende kwartalen. Bij 18% van de bedrijven is het bedrijfsresultaat in het eerste kwartaal van 2023 toegenomen terwijl dit bij 30% is afgenomen. De waardering van het bedrijfsresultaat ligt fors lager dan een kwartaal eerder. Nu geeft per saldo 19% van de ondernemers aan tevreden te zijn met het bedrijfsresultaat tegenover 55% aan het einde van het vorige kwartaal.

Over het verwachte bedrijfsresultaat voor het tweede kwartaal van 2023 is men positiever dan in het voorgaande halfjaar. 29% geeft aan

een beter resultaat te verwachten terwijl 13% een slechter resultaat verwacht. Terwijl onder de las- en constructiebedrijven de helft van de respondenten een beter bedrijfsresultaat verwacht, is dat bij de verspaners slechts 17%. Het aandeel bedrijven dat aangeeft winst te maken, ligt op hetzelfde niveau als in de tweede helft van 2021. 65% van de bedrijven maakt winst terwijl 10% aangeeft verlies te maken. In heel 2022 lag de winstgevendheid op een hoger niveau. Van de aan de bouw toeleverende bedrijven geeft bijna 30% van de bedrijven aan verlies te maken.

Investerings machinepark

Op de vraag in welke mate de ondernemer het komende halfjaar verwacht te investeren in machines ten opzichte van het vorige halfjaar geeft 31% aan minder te zullen investeren, 54% evenveel en 15% verwacht meer te zullen investeren. Deze uitkomst (per saldo negatief 16%) komt overeen met de langjarige gemiddelde uitkomst op deze vraag. Onder de las- en constructiebedrijven zijn de meeste respondenten die aangeven minder verwachten te gaan investeren.

NAAR EEN BETERE WERELD

Elke werkdag spreken de buitendienstadviseurs van Koninklijke Metaalunie met ondernemers van lid-bedrijven. Op zoek naar de vraag wat ondernemers in de mkb-maakindustrie bezighoudt. En hoe Metaalunie daar wellicht bij van dienst kan zijn. Vandaag gaat Paul van Dijk (buitendienstadviseur Metaalunie district Oost) op de koffie bij Rob Spekreijse, directeur/mede-eigenaar van Klebo Sales, onderdeel van Klebo Technics uit Holten.

Snel komen zaken als de RI&E, energietransitie, export en personeel ter sprake. Onderwerpen die door Van Dijk ter sprake worden gebracht, op zoek naar een haakje. Waar slaat Spekreijse op aan?

Machinebouw

Klebo Sales is onderdeel van Klebo Technics dat onder leiding staat van Johan Klein Leetink en samen met zusterbedrijven I.M.S. en I.T.M.S. gespecialiseerd is machinebouw, modulebouw en procesinstallaties. Spekreijse (62) bezit meerdere bedrijven en was jarenlang

actief in het buitenland. Over internationaal ondernemen hoefde hem dus niks te vertellen. Personeel nodig? Ja, wie niet? Maar het is geen hot item – ze hebben het vrij goed voor elkaar in Holten, ook als het gaat om leerlingen en stagiaires. Veiligheid op de werkvloer is eveneens een no-brainer.

Circulair

Maar als Van Dijk begint over maatschappelijk verantwoord ondernemen (mvo) slaat Spekreijse aan. Dat is ook geen wonder, want de afspraak voor deze afspraak kwam tot stand

TEKST JAN KLOEZE

BEELD RONALD HISSINK

« Assessment maatschappelijk verantwoord ondernemen »

Rob Spekrijse (links) en Paul van Dijk.

bij een Metaalunie-presentatie over circulair ondernemen. Dát houdt hem bezig. Spekrijse zegt: 'Maximaal acht of negen procent van onze productiemiddelen wordt hergebruikt, de rest gooien we weg. Hoe lang gaan we dat volhouden?' Volgens hem moeten we naar een andere wereld.

Voorspellende data

Samen met Klein Leetink is het laaghangende fruit qua duurzaamheid allang geplukt, maar zaken als predictive maintenance om klanten te ontzorgen en de levensduur van machines

te verlengen, dat is waar Klebo Technics graag zijn geld op inzet. Dat dit vraagt om investeringen is geen probleem, maar vind maar eens de juiste software-engineers om die voorspellende data uit de machines te halen. Gelukkig hebben ze recent twee van dergelijke specialisten kunnen aannemen. Daar verwacht Spekrijse veel van.

Van Dijk vertelt over een assessment maatschappelijk verantwoord ondernemen dat door Metaalunie is opgezet en leidt tot certificering waarmee een onderneming

zich op dit terrein onderscheidt. Hij kent een bedrijf dat een stageopdracht gaf aan een student van hogeschool Saxion (Deventer/ Enschede) die dat assessment voorbereidde, waarna het certificaat binnengehaald werd. Als Spekrijse geïnteresseerd is, kan hij beide ondernemers met elkaar in contact brengen. Spekrijse maakt een notitie. Gaat hij naar kijken.

De koffiekopjes zijn leeg. Handen worden geschud. Van Dijk zoekt zijn auto op en kijkt in zijn agenda. Wie volgt?

HISTORISCHE VORMGEVING, EIGENTIJDSE TECHNOLOGIE

VECHTBRUG BIJ BREUKELLEN NA 70 JAAR VERVANGEN

REPORTAGE

De oude Vechtbrug bij Breukelen dateerde van vlak na de tweede wereldoorlog. De fundering was slecht en de brug werd geplaagd door technische storingen. Dankzij hechte samenwerking tussen de gemeente Stichtse Vecht, Historische Kring Breukelen, omwonenden en Aannemersbedrijf Damsteegt uit Meerkerk zijn de brug, de fundering, de elektromechanische aandrijving en de besturing compleet vernieuwd. Daarbij is zoveel mogelijk gebruik gemaakt van standaard elementen.

‘De brug grenst aan monumentale woningen aan de Brugstraat en ligt recht tegenover de Ridderhofstad Gunterstein. Tijdens de ontwerpfase, maar ook tijdens de uitvoering moest er dus rekening worden gehouden met uiteenlopende factoren’, benadrukt Ger-Jan Marsiljé, omgevingsmanager bij gemeente Stichtse Vecht. ‘Met trillingen bijvoorbeeld en hoe de krachtenverdeling zou zijn wanneer er zware voertuigen over de brug rijden. Ook omwonenden maakten zich daar zorgen over en vandaar dat een goede communicatie met de omgeving tijdens dit project centraal stond. Dit overigens niet alleen over de constructieve aspecten, maar ook over de vormgeving van de brug en de kleurstelling.’

Drie maanden

‘Daarnaast was het belangrijk om de overlast tijdens de uitvoering tot een minimum te beperken’, vervolgt Marsiljé. ‘Dit onder meer door goed te plannen en snel en efficiënt te werken. Om de overlast vanwege het tijdelijk wegvallen van deze veelgebruikte brugverbinding te beperken is even verderop een tijdelijke brug gerealiseerd. Deze was bestemd voor voetgangers en fietsers, maar bij calamiteiten konden er ook hulpdiensten overheen, wat ook inderdaad nodig was. Dankzij een zorgvuldige voorbereiding en een intensief contact met zowel alle leden van het bouwteam als de omgeving, is het hele project op locatie in amper drie maanden gerealiseerd. En dat is zeker iets om trots op te zijn.’

Seriematig werken

Hans de Wit, bedrijfsleider bij Aannemersbedrijf Damsteegt, noemde tijdens bijeenkomsten van De Bouwcampus (zie kader) de nieuwe Vechtbrug bij Breukelen geregeld als voorbeeld. ‘Tijdens de bijeenkomsten van De Bouwcampus staat onder meer een seriematige aanpak van (bewegende) infrastructurele projecten centraal’, vertelt Hans de Wit. ‘In De Bouwcampus pleiten betrokken overheden, civiele bouwers, ingenieursbureaus en uitvoerenden voor meer samenwerking bij vervanging en renovatie in de infrastructurele keten. Wanneer we kijken naar beweegbare bruggen, waarvan ons land er meer dan 1.500 telt, dan valt op dat de kennis hiervan in de praktijk beperkt is. Dat creëert een probleem omdat er de komende jaren veel van deze bruggen vernieuwd moeten worden. Seriematig werken is in dit kader belangrijk, want dit kan renovatieprocessen versnellen en kosten besparen. Bij het ontwerpen van de nieuwe Vechtbrug bij Breukelen hebben we zoveel mogelijk gebruikgemaakt van standaard componenten als lagers en verbindingen. De stalen constructiedelen zijn lasergesneden en als prefab elementen aangeleverd. Ook de aandrijving met elektromotoren en een PLC-besturing is grotendeels standaard. In feite zou je deze brug dus zo ergens anders neer kunnen zetten.’

Ridderhofstad Gunterstein

Tegenover de brug ligt Kasteel Gunterstein

De nieuwe brug is uiterlijk een 'bijna replica' van de vorige brug maar is constructief veel degelijker, terwijl ook het krachtenspel is geoptimaliseerd.

WWW.BOUWCAMPUS.NL

Koninklijke Metaalunie is betrokken bij De Bouwcampus en biedt haar leden daarmee toegang tot de ontwikkeling van seriematig werken in de infrastructuur. Hiermee wordt het geluid van de toeleverende sector verwoord en zorgt Metaalunie er ook voor dat ondernemers in een zeer vroeg stadium actief kunnen meedenken en deelnemen aan werkgroepen in de open leeromgeving. Dit met als doel om de hele keten te veranderen. Wilt u deelnemen aan een van de werkgroepen binnen de open leeromgeving, heeft u vragen, wilt uzelf een praktijkervaring inbrengen voor het dashboard of wilt u uitgenodigd worden voor de verschillende themasessies? Neem dan contact op via info@debouwcampus.nl.

Van links naar rechts: Hans de Wit, Bertien Quarles van Ufford en Ger-Jan Marsiljé.

dat in 1539 werd erkend als Ridderhofstad en als historisch landgoed ruim 120 hectare omvat. Tijdens de bouw van de nieuwe brug fungeerde de oever van Gunterstein als depot voor de aannemer. Omdat het bij de aanleg van funderingen voor bruggen in een plassenrijk gebied gebruikelijk is om flink te heien, was de omgeving bang dat door trillingen schade aan monumentale gebouwen zou ontstaan. 'Daar hebben we uiteraard zeer bewust rekening mee gehouden', zegt De Wit hierover. 'Met trillingmeters in de kelder van Gunterstein, maar ook in het brugwachtershuis en in monumentenpanden aan de Brugstraat is nauwkeurig bewaakt dat de werkzaamheden geen gevaar voor de bebouwing zouden opleveren. Voorts hebben we expliciet gekozen voor het gebruik van schroefpalen bij het maken van de nieuwe funderingen. Deze kun je trillingvrij inbrengen en vervolgens giet je ze vol met beton waardoor ze rotsvast op de onderliggende bodemlagen zijn verankerd. Daarnaast hebben we ook de constructie van de brug dusdanig uitgevoerd dat de ontstane krachten door het eroverheen rijdende verkeer worden weggeleid naar de noordelijke funderingen die op tot 16 meter lange schroef-injectiepalen staan. Dit weggeleiden van de belasting geschiedt door middel van scharnierende trekstangen in de stalen opbouw van de brug. Deze trekstangen komen strak te staan bij belasting van de brug en zorgen ervoor dat er geen krachten richting het dorp worden geïntroduceerd.'

Perfecte samenwerking

Bertien Quarles van Ufford, bewoonster van Ridderhofstad Gunterstein en betrokken bij de Historische Kring Breukelen en erg te spreken over het verloop van dit project. 'Het is uitgevoerd met respect voor de historische uitstraling van de brug, waarover met de aannemer en de gemeente interessante discussies zijn gevoerd', vertelt ze. 'Uit de archieven bleek dat de brug uit 1901, die voor de vorige brug op deze plek stond, donkergrijs was. Ga je terug naar dat stukje historie, of kies je voor dezelfde uitstraling als de met hout omklede en wit geschilderde na-oorlogse brug? Dit laatste is het geworden. Om te besparen op toekomstig onderhoud is de nieuwe brug echter niet meer met hout omtimmerd, maar geheel van staal, waarbij de vormgeving en de decoratieve openingen in de profielen zoveel mogelijk aansluiten op de vormgeving van de vorige bruggen. Historisch verantwoord dus. Tijdens de bouw was er ook constant overleg met het bouwteam dat zeer zorgvuldig met de omgeving is omgesprongen. Er zijn tijdens de werkzaamheden geen ontoelaatbare trillingen gemeten en ook nu de brug weer in vol bedrijf is, is er geen sprake van geluid- en/of trilling overlast. Iedereen is dan ook zeer tevreden met het eindresultaat.'

Dennis Wiersma, minister van Primair en Voortgezet onderwijs, bracht afgelopen maand een werkbezoek aan Van den Brink Staalbouw bv in Nijverdal. Naast dat hij eigenhandig een kunstwerkje in elkaar laste, kreeg hij ook te horen van onder meer lasinstructeur Wim van de Merwe, wat er schort aan het vmbo-onderwijs en wat de overheid meer kan doen om jongeren voor de techniek te interesseren.

'TECHNIEK IN HET HELE ONDERWIJS'

BEELD EMILE WILLEMS FOTOGRAFIE

ONDERWIJSMINISTER WIERSMA BEZOEKT VAN DEN BRINK STAALBOUW

Van de Merwe heeft op een tijdslijn de afname van praktijkuren in de loop der tientallen jaren geschetst. Van 25 uur in de jaren 60 van de vori-

ge eeuw, tot maximaal 14 uur beroepsgerichte uren anno 2023. Wiersma laat uitzoeken of dat klopt en noemde dat 'zijn huiswerk'. Hij heeft

de ambitie om beroepsgerichte uren, sowieso in het vmbo, maar zelfs in het gehele onderwijs meer aandacht te geven. Techniekhavo is mooi,

Marianne van Loenhout, beleidsmedewerker Onderwijs bij Metaalunie, memoreerde het door de minister in ontvangst genomen Aanvalsplan Arbeidsmarkttekorten Techniek, Bouwen Energie.

Brink Staalbouw

Van Den Brink Staalbouw bv, Brink Staalbouw, heeft vestigingen in Barneveld en Nijverdal, toegespitst op het maken van XXL-staalconstructies voor met name distributiecentra, parkeergarages en grootschalige industriebouw. Met zusterbedrijf Circulairstaal wordt er volop ingezet op circulair en duurzaam bouwen.

Dennis Wiersma, minister van Primair en Voortgezet onderwijs, bracht afgelopen maand een werkbezoek aan Van Den Brink Staalbouw.

maar praktijk moet in het hele onderwijs terug te vinden zijn, zo gaf de minister aan. Verder vond hij dat techniek gewaardeerd moet worden in zowel het funderend onderwijs, als in het hele onderwijs. Met z'n allen elkaar een beetje aansteken noemde Wiersma het. Voor hem betekende het dat een school enthousiast moet zijn om bedrijven vaak over de vloer te hebben en vice versa. Dat doen ze in dit bedrijf heel goed. Bij techniek heb je beelden van vroeger, maar als je dat hier bij Van Den Brink Staalbouw ziet met welke spirit dat gecombineerd wordt, werkt dat heel aanstekelijk, constateerde Wiersma.

Speerpunten

Marianne van Loenhout, beleidsmedewerker Onderwijs bij Metaalunie, memoreerde tijdens het bezoek het door de minister in ontvangst genomen Aanvalsplan Arbeidsmarkttekorten Techniek, Bouw en Energie. 'Daarin hebben we in feite twee voor ons belangrijke speerpunten genoemd: de innovatiekracht van het mkb versterken en de krapte op de arbeidsmarkt aanpakken. Voor het oplossen van die krapte heeft de mkb-maakindustrie al enkele goede

tools in handen, zoals een sterk netwerk van bedrijfstak scholen, de kwalitatief hoogstaande bbl-uitvoering en de samenwerking met Sterk Techniekonderwijs. Bij al deze zaken kunnen wij niet zonder actieve leden zoals Van den Brink Staalbouw.' Om zoveel mogelijk jonge mensen kennis te laten maken met deze mooie sector, en met techniek in het algemeen zijn

« Praktijk moet in het hele onderwijs terug te vinden zijn »

er wel enkele zaken nodig, zei ze verder. Van Loenhout: 'Ik zou graag zien dat maken, trots en dus motivatie, van bijrol naar hoofdrol gaan in het hele vo. Dat technische vaardigheden vanaf po al tot de basisvaardigheden gerekend worden. Dat metaal een steviger plek in het vmbo krijgt, met vakkundige metaaldocenten en -apparatuur. En dat in het vervolg van STO-bedrijven een stevige plek behouden.'

Thuis

Bij het gezelschap rondom Wiersma hadden zich ook de ondernemers Henny van de Most en Henk Bolk gevoegd. Van de Most: 'Tuurlijk is dit bezoek belangrijk. We hebben alle (slimme -red.) handjes nodig.' Wat Henk Bolk benadrukte met persoonlijke ervaringen. 'Weet je wat we nodig hebben? Jonge mensen die willen. Als ze willen, dan kunnen we ze wel wat leren. Jonge mensen met de juiste motivatie. En weet je waar die begint? Thuis.'

Hijskraan

Tijdens het bedrijfsbezoek werd ook een circulaire miniatuur hijskraan onthult. Van de Merwe, Van der Most en minister Wiersma waren de eerste mensen die verrast werden met de miniatuur hijskraan. Deze kraan is gemaakt door leerlingen van CSG Reggesteyn en bedacht om jeugd enthousiast te maken voor de techniek. Jan Dirk Vossebelt, initiator van dit project, vertelt: 'De hijskraan is volledig circulair. Als leerlingen bij ons op bedrijfsbezoek komen, kunnen ze de kraan aan de hand van montagetekeningen monteren én demonteren.'

Het interview met Marco Mout, oprichter van WALHALLab Nederland, is geen standaard vraag/antwoord interview. Veel meer is het vooral een verhaal. Een verhaal dat van Rotterdam, via China en Canada, de monumentale Kruittoren uit 1328 in Zutphen, leidt naar Helmond, op de nieuwste locatie van WALHALLab. Of all places in een voormalig ABN-AMRO gebouw. Waar de bankemployees in strakke pakken inmiddels een halfjaar plaats hebben gemaakt voor, zo omschrijft Marco het zelf, 'jongeren die een plek zoeken waar ze zichzelf kunnen zijn. Dingen kunnen doen en leren van en met de coolste leraren die je je maar kan voorstellen.'

'HIER DOEN ZE

PAS ECHT

BEELD SANDER VAN DER TORREN

MATERIALEN-

KENNIS OP'

WAHALLAB GEEFT JONGEREN
NASCHOOLSE KANSEN

Wie geen idee heeft wat WALHALLab is, heeft niet veel tijd nodig om het concept te begrijpen als er een rondgang door het gebouw wordt gemaakt. Op verschillende plekken, of het nu in Zutphen, Capelle a/d IJssel of hier in Helmond is, spat de creativiteit in haar meest diverse vormen uit de verschillende hoeken, werkruimten en -plekken. Van metaal- en houtbewerkingsmachines en gereedschappen en materialen tot

schilderijen, modelvliegtuigen, muziekinstrumenten en maquettes van kastelen. Hier vindt meer plaats dan wat geknutsel: hier wordt creatief en technisch gebouwd, gecreëerd, ontworpen maar vooral ook veel geleerd. Maar dan niet op schoolse wijze of gebonden aan de rigide regels waar het reguliere onderwijs aan gebonden is. En dat daardoor jongeren buitenspel zet in het ontdekken en ontwikkelen

van hun vaak verborgen talenten. Jongeren die thuiszitten, een moeilijke thuissituatie hebben of juist meer willen dan alleen hun schoolwerk. Of die geen of te weinig kansen krijgen en nauwelijks begrepen worden.

Oosterscheldekering

Het zaadje voor WAHALLab werd lang geleden geplant, toen Marco aan een Rotterdamse

Bij WALHALLab wordt creatief en technisch gebouwd, gecreëerd, ontworpen maar vooral ook veel geleerd.

keukentafel zag hoe zijn vader, medeoprichter van een groot nautisch bedrijf, met touwtjes en luciferdoosjes de Oosterscheldekring nabootste. 'Om te zien hoe de pijlers afgezonken konden worden op het beste moment', herinnert hij zich. 'Mijn vader kwam uit zijn werk, nam mij mee naar die tafel en legde mij uit wat hij technisch allemaal deed. Ik snapte er niet veel van, tot hij mij uitlegde dat het niet ging om een luciferdoosje maar om een gebouw.' Marco leerde door naar iets kleins te kijken toch het groter geheel te ontdekken. 'Mijn manier van denken veranderde, ik leerde iets verder te denken. Dat heb ik later ook gedaan bij mijn ontmoetingen met mensen. Ik probeer

verder te kijken dan wat anderen oppervlakkig waarnemen. En daardoor mensen bij zichzelf hun verborgen talenten te laten ontdekken.'

China

Na de Rotterdamse keukentafel en een inspirerende blinde geschiedenisleraar die hem leerde boven je probleem uit te stijgen en na te denken wat je eigenlijk kunt, volgde een intensieve carrière in de omroepwereld en als producer van het North Sea Jazz festival. 'Dat duurde 10 jaar, dat had ik vooraf al gezegd', vertelt Marco. 'Want daarna zou ik de wereld rond gaan reizen met een fiets en een tent.' Zo gezegd, zo gedaan: na de laatste werkdag sloot hij de deur

achter zijn net verkochte huis en ging op pad met zijn enige bezit op dat moment: een fiets en een tent. 'Pas op een T-splitsing ergens in Dordrecht bedacht ik dat als ik linksaf zou gaan mijn route via China zou lopen en rechtsaf via Afrika.' Maar een ruime bocht nemende bakfiets bepaalde uiteindelijk zijn route. Lachend: 'Ik moest naar links uitwijken en het werd dus via China.' De tocht bracht hem naar o.a. Nepal, Nieuw-Zeeland en Canada. 'Ik wilde dingen leren over metaal en hout. Zo heb ik van Canadese indianen houtbewerking geleerd.' Terug van de wereldreis en een digitaliseringproject bij de Belgische PTT, vond hij een plekje in Zutphen, bij de Kruittoren. 'Daar heb ik voor mezelf een

werkbankje neergezet om wat te rommelen met hout en metaal. Op een gegeven moment kwamen er jongeren aanlopen die vroegen wat ik daar aan het doen was. Ik nodigde ze uit mee te komen 'rommelen' en al gauw werden dat er meer en meer.' Ouders met 'moeilijk opvoedbare' kinderen wisten hem ook te vinden en die jongeren gingen aan de slag bij hem. 'Dat is eigenlijk het begin van WAHALLab. Maar het is geen school en ook geen jeugdzorg: ik geef de jongeren niet kansen, ik zorg dat we ze samen pakken.' Al gauw volgde een verhuizing naar een groter pand in Zutphen. En twee vestigingen in Capelle a/d IJssel en Helmond.

Ruimte

Zijn drijfveer om dit alles succesvol te laten zijn? 'Ik vind het onvoorstelbaar dat er jongens en meisjes zijn die wat kunnen, maar eigenlijk niet de kans krijgen te laten zien wat ze waard zijn. Bedrijven moeten dat ook vinden, ze zijn de toekomst. Hier krijg je de ruimte om zelf dingen te doen maar ook om fouten te maken. Ik vind het ontzettend fijn om met mensen te werken die creatief en technisch zijn, humor hebben en vooral een maatschappelijke en sociale binding hebben met elkaar om mooie dingen te maken. Niet alleen voor zichzelf, maar voor de maatschappij, voor de omgeving en voor de setting waarin je leert en werkt. Eigenlijk kan alles, als je maar de handen uit de mouwen wil steken en lef hebt om te doen wat op school vaak niet kan of mag. We letten niet op je achtergrond of je geschiedenis; we letten op wat jij wil.'

Protocollen

Toch zijn er hobbels in zijn succesverhaal. 'Ik loop het meest aan tegen protocollen. Het is goed dat de treinen op tijd rijden en we stilstaan voor een rood stoplicht. Maar we persen te vaak mensen in systemen waar ze zich niet happy in voelen.

Ik loop tegen regeldruk en de overdreven veiligheidscultuur aan. Je kunt bijna niet meer solderen zonder een complete luchtafzuiginstallatie. En dat is heel heftig in het onderwijs. Docenten mogen niet in hun leslokaal de leerlingen laten houtsnijden, want er zou maar eens een leerling zijn die zich in de vingers snijdt... Dan krijg je de directie achter je aan en volgt er een claim. Daarmee creëer je in de technisch creatieve sector een enorm probleem de komende jaren. Onderwijsinstellingen zien dat wel, maar doen er niets mee. We zien dat de vakinhoudelijke kwaliteit van de jongeren die hier stage komen lopen, te laag is. Ze hebben geen idee hoe ze hun beitels moeten slijpen of welke verschillende metalen er zijn. Materiaalkennis is sowieso minimaal. Daarover zijn we in gesprek gegaan met scholen. 'Maar helaas kunnen we vanwege het brede scala van onze opleidingen daaraan niet voldoen', zeggen ze dan. Scholen sluiten niet aan op wat de maatschappij vraagt. Het wordt tijd dat we dit aan de kaak gaan stellen.'

Geweldig

Meer enthousiast is hij over bedrijven die vaak materialen schenken en machines met grote korting leveren. 'Ze vinden het geweldig, allemaal. Regelmatig vinden jongeren er een plek. Het is heel cool leerlingen naar een vakopleiding te krijgen en tegelijkertijd vind ik het heel belangrijk dat ze door kunnen stromen naar bedrijven die zeggen 'die gast moeten we hebben'.

Het is inmiddels zo'n succesverhaal geworden dat het koningshuis interesse toonde en, nadat Marco de Tweede Kamer toesprak, diezelfde Tweede Kamer de minister van Onderwijs Dennis Wiersma gevraagd heeft geld te geven om initiatieven als het WALHALLab te ondersteunen. 'Je moet dingen doen die werken, niet omdat je ze moet doen', geeft hij de sceptici tot slot mee.

Marco Mout, oprichter van WALHALLab.

« Hier krijg je de ruimte
om zelf dingen te doen
maar ook om fouten te
maken »

Lasersnijden
6 x 2,5m

Ponsen
tot 8m

Kanten
tot 8m

Walsen

Assembleren

Lassen

Constructief in plaatwerk

- Altijd een oplossing
- Up-to-date machinepark
- Flexibel
- Persoonlijk advies
- Snelle levertijden
- Kwalitatief

De Stenenmaat 6 7071 ED Uift T 0315 - 69 56 00 E info@arendsen-plaat.nl
ARENDSSEN-PLAAT.NL VOLG ONS

Rondslippen

• Hoonwerk • Vlakslippen • Gereedschapslippen

HOONCENTRUM LEXMOND V.O.F.
 www.hooncentrum.nl
 0347 - 342 168

CNC & CONVENTIONEEL

verzinkerij
west brabant

Al ruim 50 jaar, dé beschermer tegen roest!

Blauwe Hoefweg 11 4731 DK Oudenbosch T +31 (0)165 3134 50
 www.verzinkerijwestbrabant.nl

- Productontwerp
- Gereedschap makelij
- 2D/3D CNC Draadvormen
- Richten en afleiden van staven
- Puntlassen
- Mig Tig Lassen
- Schroefdraad rollen/juistlijden
- CNC freese-bewerkingen
- CNC draai-bewerkingen
- Vervormen d.m.v. stampels

ONTWIKKELING EN PRODUCTIE VAN DRAADPRODUCTEN 0.8-16MM.

UIT VOORRAAD LEVERBAAR

TECHNISCHE KUNSTSTOFFEN

PA 6	POM
PA 6.6	PTFE
PA 12	PETP
PVC	PC
PVDF	PEEK
PP	PF-W
PE/UHMPE	

www.hemimex.nl

T. (073) - 521 91 25

E. info@hemimex.nl

SNEEUWBALEFFECT

Er gebeurt veel in de techniek. Alles met het doel om de arbeidsmarkttekorten tegen te gaan. Kwamen de technische branches - waaronder dus Koninklijke Metaalunie - afgelopen najaar al met een aanvalsplan, begin februari deden de ICT-branches hetzelfde en lanceerden zij hun aanvalsplan. Direct daarna gevolgd door het Actieplan Groene en Digitale Banen vanuit het Rijk.

De titels 'actieplan' of 'aanvalsplan' zijn vol energie en veelbelovend. Ze geven een duidelijk signaal af namelijk, er is werk aan de winkel, wij weten aan welke knoppen er gedraaid moeten worden en we gaan ermee aan de slag' Het is daarmee meer dan het benoemen en opschrijven van een urgentie die door iedereen wordt gevoeld. Partijen laten hiermee zien dat ze verantwoordelijk nemen.

Het besef dat je alleen door samen te werken maatschappelijke uitdagingen te lijf kunt gaan, is nu echt overal geland. Iets waar ik heel blij mee ben. Precies dat is namelijk de kern van het Techniekpact! Even om het geheugen op te frissen. In 2013 sloegen alle partijen (onderwijs, bedrijfsleven, werkgevers- en werknemersorganisaties, regio en Rijk) de handen ineen. Ze tekenden een overeenkomst (het Techniekpact) met een grote ambitie: via een gezamenlijke en structurele aanpak zorgen voor voldoende vakbekwame mensen voor de banen van nu en morgen. Aan de vanzelfsprekendheid zoals er nu over gesproken en op geacteerd wordt, ging dus best een lange weg

vooraf. In alle plannen komen de thema's van het Techniekpact (instroom, publiek private samenwerken, lerarentekort en -professionalisering en leven lang ontwikkelen) goed terug. Hopelijk is hier in het nieuwe provinciale beleid ook expliciet aandacht voor. Dan komt echt alles bij elkaar en kunnen we gezamenlijk meters gaan maken!

Ik heb nooit onder stoelen of banken gestoken dat ik vind dat er te weinig aandacht is voor procesinnovatie. Er is een overvloed aan middelen om mensen om- en bij te scholen, maar middelen voor het innoveren van processen ontbreken. In het Actieplan Groene en Digitale Banen is nu één (van de vier) pijlers volledig gewijd aan het verhogen van de arbeidsproductiviteit. Dat is mooi. Dit betekent uiteraard ook het delen van inzichten en goede voorbeelden hiervan. Ik neem hier gelijk een voorschot op. Zo zag ik laatst een bericht waarvan ik hoop ze vaker te gaan zien. Het was een uitnodiging van WeCobot, een bedrijf met lassen als core-business, voor een informatiebijeenkomst met als titel 'hoe zorgen cobots voor de duurzame inzetbaarheid van uw personeel'. De doelgroep: directeuren, bedrijfsleiders en hrm'ers die zo bijgepraat werden over het werken met cobots binnen een bedrijf. Niet met de nadruk op techniek, maar op de (collegiale) samenwerking tussen medewerker en cobot. Hoe neem je medewerkers mee in dit verhaal. Dat dit resulteert in minder zwaar en juist afwisselender werk voor een medewerker. Ook een voorbeeld? Laat het mij weten. Zo brengen wij samen de sneeuwbal aan het rollen...

THEA KOSTER
VOORZITTER VAN HET TECHNIEKPACT

BLIK OP BRANCHES

GROEIENDE VRAAG SCOPE 10 EN 12 INSPECTIES

DE VEILIGHEID WAARBORGEN MET INSPECTIES

TEKST ALEX KUNST

BEELD DANTO FOTOGRAFIE

Inspecties zijn niet bedoeld om installaties af te keuren, maar om veiligheid te waarborgen, vindt Henk van den Herik van ITS-Inspecties. Het bedrijf kijkt het liefst in de ontwerpfase mee, om teleurstellingen achteraf te voorkomen.

Henk van den Herik.

ITS-Inspecties heeft een nieuw kantoor in Woudenberg en dat is illustratief voor de groeifase waarin het zich bevindt. Een team van zes mensen voert er hoofdzakelijk inspecties uit aan elektrotechnische installaties voor de zakelijke markt. Directeur/eigenaar Henk van den Herik: 'Tegenwoordig is ruim twee derde van het werk gerelateerd aan zonnepanelen. We hebben veel werk en openstaande vacatures, daarom maken we bewuste keuzes. In de afgelopen jaren bouwden we een goede relatie op met diverse installateurs en bouwgeïgenaren. Hierdoor zijn wij voor hen een betrouwbare inspectiepartij geworden waarmee zij graag samenwerken. Die bedrijven groeien allemaal, dus bij elkaar opgeteld is dat voor ons veel groei.'

Voortraject

De afgelopen jaren merkte Van den Herik dat het voortraject van een inspectie belangrijker

wordt. 'Wij werken met installateurs waarvoor wij wekelijks een of meerdere inspecties uitvoeren. Zij willen dat het treintje goed loopt. Niet de prijs is bepalend voor de keuze van het inspectiebedrijf, maar de werkwijze, kennis en kwaliteit. Als de installateur een offerteaanvraag krijgt voor een project dat volgens Scope 12 moet worden opgeleverd, zijn wij bereid om met de klant mee te kijken in het ontwerp. Eventuele aanvullingen of adviezen neemt de installateur dan in de offertefase mee. Hiermee voorkomen ze nare verrassingen achteraf en daarmee onderscheiden ze zich van hun concurrenten. En wij onderscheiden ons daarmee van andere inspectiebedrijven.'

Adviserende rol

In de ontwerpfase is vaak al te zien met welke risico's de installateur rekening moet houden. Van den Herik: 'Het kan bijvoorbeeld voorkomen dat er gewerkt moet worden volgens de

ATEX-richtlijn, vanwege explosieveiligheid.

De omgeving kan dan risicovol zijn. Met onze kennis en ervaring doen we aanbevelingen voor de bouw of we geven aan welke extra stappen er moeten worden gezet. Ook de informatie uit een constructieberekening of de aanwezigheid van brandscheidingen kunnen van invloed zijn.' Het project moet aan de eisen van de verzekeraar voldoen, zodat deze akkoord kan gaan met de aanleg van de zonnepanelen. 'Wij adviseren de bouwgeïgenaar of installateur vaak om vooraf de verzekeraar te betrekken bij een project. Indien gewenst spelen we een adviserende rol. Er zijn niet veel inspectiebedrijven die het op deze manier doen', vertelt Van den Herik.

Borging

De Scope 12 inspectiemethode is ontwikkeld in nauwe samenwerking met het Verbond van Verzekeraars en wordt beheerd door de stichting SCIOS. Deze Scope is specifiek gericht op het inspecteren van zonnestroomsystemen. ITS-Inspecties is daarnaast gespecialiseerd in het uitvoeren van Scope 8 en Scope 10 inspecties, die hoofdzakelijk worden uitgevoerd op bestaande installaties. Wanneer de huidige Scope 8 wordt opgedeeld in een Eerste of Bijzondere Inspectie (EBI) en een Periodieke Inspectie (PI), verwacht Van den Herik dat met name nieuwe installaties in toenemende mate bij oplevering voorzien moeten zijn van een Scope 8 EBI certificaat om de kwaliteit te borgen.

Kennisuitwisseling

Van den Herik is bestuurslid bij BVS en namens deze branchevereniging afgevaardigd in het College van Deskundigen van SCIOS. Hij

pleit voor meer kennisuitwisseling tussen de inspectiebedrijven. 'Tijdens de vergaderingen zijn we het soms op een ongedwongen manier hartgrondig met elkaar oneens. Vervolgens zoeken we samen naar consensus, waarbij niet persoonlijke belangen voorop staan, maar dat van onze leden. Ik zie veel parallellen tussen de E-inspectiebedrijven, Elektrisch Materieel, aan de ene kant en W-bedrijven, Stookinstallaties, aan de andere kant. In het BVS bestuur zitten mensen uit beide disciplines. Hierdoor vertegenwoordigen we alle Scopes in één branchevereniging en kunnen we gebruik maken van elkaars kennis en kunde.'

Acceptatie

Van den Herik noemt ITS-Inspecties een klein schakeltje in het geheel en ontzorgt graag zijn klanten. 'We ontwikkelden een portaal waar installateurs alle documentatie kunnen

uploaden. Bij uitvoering van onze inspectie brengen wij een QR-code aan die daarnaar verwijst en naar het inspectierapport. De laatste versies zijn daardoor eenvoudig en op locatie beschikbaar.'

ITS-Inspecties is regelmatig actief in de agrarische sector. Van den Herik: 'Als ik daar in mijn nette overhemd met stropdas en laptop tas uit de auto stap, denkt een agrariër: daar komt weer iemand vertellen wat ik verkeerd doe. Maar als ik gewoon in mijn werkkleding kom en vraag hoe het met hem gaat, dan komt dat al veel beter over. Door interesse te tonen in zijn persoon en in zijn werk, raakt hij ook geïnteresseerd in mijn werk. Ik leg dan uit dat we komen kijken of er brandrisico's aanwezig zijn in zijn installatie en op welke wijze wij dit onderzoeken. Als er brandrisico's zijn, leg ik uit waar ze zitten en wat daaraan gedaan moet worden om deze weg te nemen. Bij een goed contact

met de opdrachtgever is hij vaak bereid om mee te lopen tijdens de inspectie. Hierbij ben je dan niet alleen bezig met je inspectie, maar ook met preventie. Regelmatig wijst een klant zelf op zwakke plekken in zijn installatie en is hij bereid om dit preventief te herstellen. Dat maakt het vak extra leuk. Je bent er niet om een klant te vertellen wat er fout is. Je bent er om te helpen om zijn installatie veiliger te maken.'

Foto boven: De Scope 12 inspectiemethode is specifiek gericht op het inspecteren van zonnestroomsystemen.

Foto rechtsboven: Tegenwoordig is ruim twee derde van het werk gerelateerd aan zonnepanelen.

BVS

Branchevereniging SCIOS-bedrijven (BVS) vertegenwoordigt al 15 jaar SCIOS-gecertificeerde bedrijven. Branchemanager Frans van der Brugh: 'BVS heeft op dit moment meer dan 80 leden. Of het nu gaat over scholing, opstellen en interpretatie van de diverse technische documenten via het College van Deskundigen bij SCIOS, het uitleggen van technische normen of het organiseren van netwerk- en kennissessies, BVS is de belangenbehartiger van de leden en biedt hen ondersteuning.' De SCIOS Certificatieregeling omvat drie deelregelingen: Stookinstallaties (Scope 1 t/m 7), Elektrisch Materieel waaronder zonnestroom installaties (Scopes 8 t/m 10 en 12) en Explosie veilige Installaties (Scope 11).

Sinds kort zijn de Elektro-inspectiebedrijven aan het werkerrein van BVS toegevoegd. In februari was de eerste startbijeenkomst, vertelt Van der Brugh. 'Bestuurslid Henk van den Herik speelde daarbij een voortrekkersrol. Er staan drie vervolgbijeenkomsten in de planning, waarbij we steeds dieper op de materie ingaan. Het gaat erom dat iedereen op dezelfde manier over zaken praat en dat er geen discussies ontstaan. Synergie is belangrijk. Laat de E-bedrijven onderling maar met de W-bedrijven samenkomen. We denken dat het de ogen opent.'

Henk van den Herik: 'Het College van Deskundigen adviseert de Stichting Scios. In dit college worden de wijzigingen van de technische documenten besproken en vastgesteld. Na bekrachtiging door het bestuur, worden

Branchemanager
Frans van der Brugh.

deze gepubliceerd. Vervolgens is er weinig communicatie met de inspecterende bedrijven. De achterban hoort dus niet waarom bepaalde wijzigingen zijn

doorgevoerd. BVS is in dat gat gesprongen. We zijn gestart met E-contactdagen om met elkaar in gesprek te gaan. Bij de eerste bijeenkomst kwamen er wel 65 bedrijven opdagen, dus de behoefte is groot. Bij de volgende bijeenkomst bespreken we de nieuw gepubliceerde technische documenten en lichten we de achtergronden van de wijzigingen toe. Op die manier ontstaat er draagkracht voor die wijzigingen. Maar we gaan ook het open gesprek aan met onze achterban. Deze informatie nemen we mee in het College van Deskundigen. Zo ontstaat er een wisselwerking waarbij we elkaar versterken en opbouwen.'

De branche heeft te maken met een groot personeelstekort en er is te weinig instroom. Onder andere door de energietransitie, maar ook door de vergrijzing moeten veel nieuwe installateurs en inspecteurs worden opgeleid. Van der Brugh: 'Als ik duizend geschikte medewerkers zou hebben voor onze leden, dan hebben ze morgen allemaal een baan.'

www.bvscios.nl

www.scios.nl

www.its-inspecties.nl

UIT HET ARCHIEF

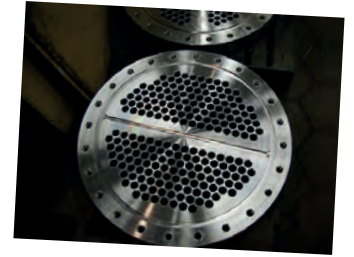
DE GEUR VAN STAAL

« Deskundigheid, service
en kwaliteit staan hoog
in het vaandel »

Koninklijke Metaalunie
wortelt in een lange,
meer dan honderdjarige
geschiedenis van werkgevers die
zich verenigden in voorlopers van
de huidige organisatie. Deze ru-
briek verbindt heden en verleden
van de inmiddels koninklijke ver-

eniging met elkaar. Uiteraard is
die verbinding er vooral dankzij
de Metaalunieleden. Zonder de
smid op de hoek van de straat uit
1903 zou er immers geen verleden
zijn en zonder de machinebou-
wers, verspaners, lassers, noem
maar op, geen hier en nu.

We schrijven dit keer het jaar 1973. Het jaar waarin Het Verenigd Koninkrijk, Denemarken en Ierland toetreden tot de EEG. Het is ook het jaar dat na een zware storm het zendschip Norderney van Radio Veronica op het strand bij Scheveningen wordt geworpen en dat in Nederland de eerste autoloze zondag plaatsvindt, veroorzaakt door de oliecrisis. De snelwegen zijn uitgestorven en worden enkel nog gebruikt door fietsers en rolschaatsers. De Eemshaven wordt door koningin Juliana officieel geopend en Johan Crujff verhuist naar Barcelona. In november van datzelfde

jaar start Alfred Snel op 24 november een eigen bedrijf: Snel Staal.

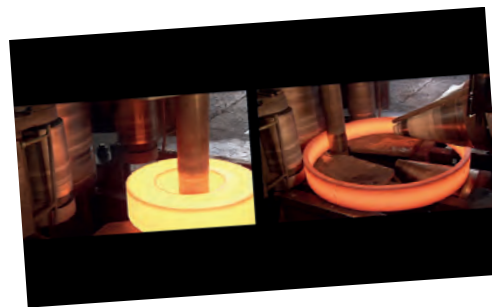
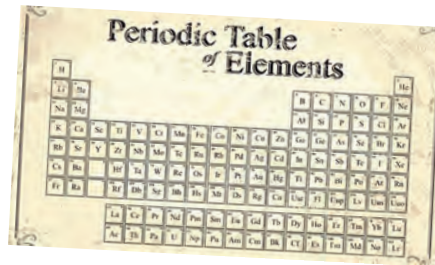
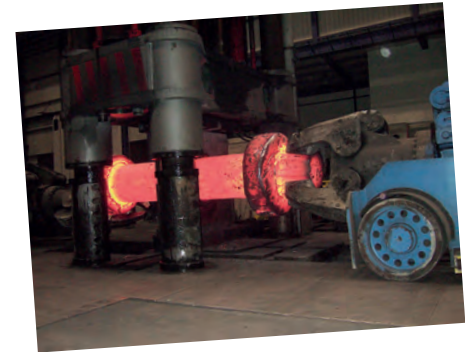
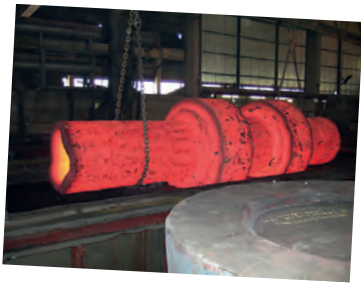
Staal

Toen hij 16 jaar was rook Alfred Snel voor het eerst echt aan het staal bij Machinefabriek Figee. Na zijn militaire dienst ging hij verder bij staalhandel Davum Exportation, een leverancier van Figee. Na drie jaar bij staalhandel Steenkist te hebben gewerkt, startte hij op 24 november 1973 in Haarlem zijn eigen bedrijf. Snel Staal. Aanvankelijk vanuit huis begonnen is Snel na een jaar zijn activiteiten gaan uit-

voeren op een kantoor met opslag in Haarlem. De focus lag vanaf het begin op non-standaard staalproducten, zoals op maat gemaakte smeedstukken en specials. Tot op de dag van vandaag is dit nog steeds het geval. Snel Staal heeft onder Snel grote projecten gedaan zoals de Van Brienoordbrug en de M-Fregatten (o.a. grote tandwielkasten) waarbij Snel Staal een aanzienlijk aandeel had in de levering van staalproducten.

Kennisoverdracht

In 1995 verkocht Alfred Snel het bedrijf

aan Claus Schoutsen, die het bedrijf gedurende 25 jaar onder zijn leiding heeft gehad. Het bedrijf is altijd gevestigd geweest in de regio Haarlem maar verhuisde in 2019 naar Lisse. In Lisse is er bij het kantoor ook een magazijn van circa 1000 m2 gekomen waar goederen liggen opgeslagen voor klanten die op afroep het product komen afhalen; dit zijn voornamelijk bussen, ringen, flenzen en stafmateriaal. Veel producten gaan ook direct van de fabriek naar de klant toe. In 2021 heeft Olaf Griffioen het bedrijf overgenomen om het verder te ontwikkelen.

Claus is tot eind 2022 aangebleven om een goede kennisoverdracht te waarborgen.

Onafhankelijk

De oprichter van het bedrijf, de heer Snel is inmiddels 83 jaar oud en heeft nog steeds regelmatig contact met de huidige directie. Snel Staal heeft momenteel acht medewerkers; twee medewerkers zijn nog door de heer Snel zelf aangenomen en werken hier inmiddels 36 en 32 jaar. 'Deskundigheid, service en kwaliteit staan hoog in het vaandel binnen de firma',

vertelt Olaf Griffioen. 'Snel Staal heeft uitdrukkelijk geen agentschap voor een fabriek maar is onafhankelijk en werkt nauw samen met een selecte groep van bekwame leveranciers in met name Duitsland en Italië. Ruw materiaal tot en met volledig volgens tekening eindbewerkte stukken kunnen geleverd worden. De klanten zijn voornamelijk gevestigd in de Benelux, alhoewel er ook klanten beleverd worden in Duitsland, Oostenrijk en zelfs Zuid-Amerika! De firma bestaat 50 jaar en hoopt zijn klanten nog heel lang van dienst te kunnen zijn!'

ALUMINIUM

Comhan Holland BV

Joh. Enschedeweg 11
1422 DR UITHOORN
t +31 297 513636
f +31 297 513639
e comhan@comhan.com
i www.comhan.com

AUTOMATISERING

Eenvoudig en nauwkeurig offertes maken en meer, bekijk er een video van op:

i www.hillebrandsoftware.com
i www.staalcoatings.nl
i www.optimize-it.info
i www.lasprijberekenen.nl

Komdex Software Ontwikkeling BV

Arnaudstraat 13
2182 DZ Hillegom
t 0252 68 29 18
e info@komdex.nl

CAD/CAM

TEC / CAD College
Kerkenbos 1018 B
6546 BA Nijmegen
t 024-3565677
e info@cadcollege.nl
i www.cadcollege.nl

DRAADBWERKING

C&E Draad Bewerking BV

Jan van de Laarweg 30
2678 LH De Lier
t 0174-512419, F 0174-515893
e info@ce-bv.com

GIETEN

Brabantse Non Ferro Gieterij BV

Postbus 92, 4870 AB Etten-Leur
t 076-5012950, f 076-5020975
e info@bnfgieterij.nl
i www.bnfgieterij.nl
» **Aluminium en brons: zand- en coquillgieten**

INDUSTRIEEL REINIGEN

Previ Service b.v.

Bijlmermeerstraat 20a
2131 HG Hoofddorp
t 023-5621313
e office@previservice.nl
i www.droogijstralen.nl
» **Reiniging machines / parken**
» **Reiniging zonder water**
» **Verwijderen spouwmuurisolatie**

LASERSNIJDEN

Metaalbedrijf Baas BV
Bedrijvenpark Twente 105
7602 KE ALMELO
t 0546-577 300
w www.baas-metaal.nl
» **Snij en zetwerk offertes binnen 2 minuten**

Verberk Group

Tommel 1
5111 EK Baarle-Nassau
t 013 507 95 35
e info@verberk.com
i www.verberk.com
» **Ook kleine oplages mogelijk**
» **Naar eigen ontwerp of wij doen het tekenwerk/engineering voor u**

LASROBOTAUTOMATISERING

The strong connection

Valk Welding B.V.

Staalindustrieweg 15,
Postbus 60
2950 AB Alblasserdam
t 078-6917011
e info@valkwelding.com
i www.valkwelding.com

OPPERVLAKTEBEHANDELING

LOA Lak B.V.

Siriusstraat 11
5015 BT Tilburg
t 013-5427627
f 013-5427607
e info@loa.nl
i www.loa.nl
i www.loa-sp.nl
» **Voor stralen, kataforese lakken, poedercoaten en natlakken**
» **Wij verzorgen ook transport, assemblage en warehousing**
» **Van enkele stuks tot grote series**

DE GREEF coatings bv

Merwedeweg 13
3621 LP Breukelen
t 0346-261135
e info@degreefcoatings.nl

TECHNISCHE VEREN

Bakker Springs B.V.

Groningerweg 39
9738 AB Groningen
The Netherlands
T: +31 (0) 50 577 27 54
E: info@bakkersprings.com
W: www.bakkersprings.com

SLIJPEN

METAALFINISHING

Van Geenen BV Metaalfinishing

Industrieweg 13
7461 AA Rijssen
t 0548-543793
f 0548-519565
e info@vangeenen.nl
i www.vangeenen.nl
» **Slijpen en polijsten**
» **Reinigen en CLEANROOM verpakken**
» **Meer info zie website**

TECHNISCHE KERAMIEK

Ceratec Technical Ceramics BV

Poppenbouwing 35
4191 NZ GELDERMALSEN
t 0345 58 0101
e info@ceratec.nl
i www.ceratec.nl
» **Ontwikkeling, bewerking en samenstelling van keramische componenten.**
» **Ceramic on the right spot!**

TRANSPORT - LOGISTIEK

FedEx Express en TNT

» **Ruime keuze uit verzendservices voor uw pakketten en pallets.**
» **Snelle en betrouwbare leveringen naar meer dan 220 landen en gebieden.**
» **Uitstekende klantenservice en ondersteuning**
» **Metaalunie ledenvoordeel**
i tnt.com/metaalunie

AUTO VAN DE ZAAK

Wat zijn de rechten van een werkgever richting een vertrekkend werknemer als zijn/haar autoleasecontract nog niet is uitgediend?

Accountmanager Ron rijdt sinds kort in een luxe lease-SUV met veel extra's via zijn baas, Groot Staalbouw bv. Als Ron het aanbod krijgt ergens anders verkoopdirecteur te worden van een nieuw op te richten bedrijf, dan wil hij deze kans niet laten lopen. Dat het leasecontract van zijn SUV pas over drie jaar afloopt mag een carrièremove niet in de weg staan, vindt hij. Hij herinnert zich bovendien afspraken met zijn werkgever over zijn leaseauto te hebben gemaakt. In zijn gebruikersovereenkomst staat inderdaad dat Ron bij het opzeggen van zijn baan het lopende leasecontract moet meenemen naar z'n nieuwe baas, de kosten van vervoegde beëindiging moet betalen óf de

auto moet doorgeven aan een collega, die hem op zijn beurt gaat leasen. Zijn nieuwe bedrijf wil de auto niet overnemen. Daarvoor is de wagen te duur en te opzichtig. Het 'afkopen' van het contract zou Ron een boodschappenauto voor zijn vrouw gaan kosten. Gelukkig biedt Groot Staalbouw aan uitvoering te geven aan de derde optie; de luxewagen gaat naar een junior collega van Ron. Ron is hiermee blij. De collega op wie de auto overgaat verdient echter niet zoveel en vindt de bijtelling te veel. Van Groot Staalbouw mag hij daarom minder eigen bijdrage per maand betalen. Het verschil van, bij elkaar opgeteld, €10.000 wordt bij Ron in rekening gebracht. Perplexe Ron weigert dit te betalen. Als Groot Staalbouw daarom naar de rechter gaat, oordeelt deze als volgt. Ron mocht er vanuit gaan dat indien de auto naar een collega zou gaan, zijn verplichting tot betaling van een afkoopsom, in welke vorm dan ook, zou komen te vervallen. De door Groot Staalbouw gekozen oplossing van de verlaagde eigen bijdrage voor zijn ex-collega is niet vooraf met Ron besproken, maar als voldongen feit gepresenteerd. De beslissing van Groot Staalbouw dient dan ook voor haar rekening en risico te blijven. Dat de door Groot Staalbouw gekozen oplossing gunstiger is voor Ron, dan de optie van het betalen van de kosten voor vervoegde beëindiging van het leasecontract, maakt het oordeel niet anders.

MR. MIRJAM BOS
BEDRIJFSJURIDISCH ADVISEUR
KONINKLIJKE METAALUNIE

Metaalunie Rechtsbijstand behandelt in deze rubriek interessante kwesties. Namen en plaatsen zijn verzonnen, gelijkenissen met personen en bedrijven louter toevallig. **Metaalunie Rechtsbijstand** biedt een geselecteerd netwerk van deskundige advocaten en een speciaal voor leden ontwikkelde Mevas-rechtsbijstandverzekering. U kunt bij **Metaalunie Rechtsbijstand** terecht voor advocaten, octrooigemachtigden, juridische bedrijfsanalyse, incasso, maatcontracten, algemene voorwaarden. Meer weten? 030- 605 33 44 of www.metaalunierechtsbijstand.nl

BELANGEN Zorgt u als werkgever ervoor dat u in de gebruikersovereenkomsten met uw werknemers duidelijk afspreekt wat de opties zijn voor wat betreft de leaseauto bij het beëindigen van de arbeidsovereenkomst. Het beginsel van goed werkgeverschap maakt dat u de belangen van uw mensen, die niet zelf onderhandelen en contracteren met de leasemaatschappij, moet bewaken bij het afwikkelen van het leasecontract. U kunt dus niet buiten de werknemer om iets regelen en hem of haar laten opdraaien voor een ontstane nadeel.

10 BREAKING NEWS

Tien topproducten van de afgelopen tijd

ACCU-TACKER

Metabo brengt haar eerste accu-tacker op de markt. Helemaal zonder snoer, gas of perslucht slang biedt de nieuwe NFR 18 LTX 90 BL optimale flexibiliteit, power en comfort. De accu-tacker werd ontwikkeld voor de zwaarste omstandigheden

op de bouwplaats. Hij heeft een hoge slagenergie en geeft tot wel twee schoten per seconde. De NFR 18 LTX 90 BL heeft een gereedschapsloze diepte-instelling. Tevens beschikt hij over twee functies: er kan gemakkelijk met één druk op de knop tussen de modus 'Enkelschots modus' en 'Repeteerfunctie' voor het snel in serie inschieten van spijkers worden gewisseld. Bovendien praktisch: de beveiliging bij losse schoten beschermt tegen onnodige slijtage en verhoogt de levensduur van de machine.

www.metabo.nl

VERBETERDE SCHOEN

Voor de spring/summer 2023 collectie verbetert Helly Hansen twee toonaangevende schoenen, de modellen Chelsea Evolution en de Luna, met gerecyclede materialen en hoogwaardig comfort. Zowel de nieuwe Chelsea Evolution 2.0 als de Luna 2.0 beschikken over een hoge veerkracht (EVA) in de tussenzool, die zorgt voor 50 procent energieruggeve. Deze gebruikelijke toepassing in de gemiddelde hardloopschoen is uniek in veiligheidsschoenen en EVA levert optimaal comfort, ideaal voor professionals die vaak vele uren per werkdag staand en lopend moeten doorbrengen. Voor nog meer comfort is elke Chelsea Evolution 2.0 en Luna 2.0 uitvoering voorzien van een lichtgewicht, ademend OrthoLite X25 Hybrid voetbed, dat nog meer veerkracht en demping biedt. Het nieuwe voetbed is vervaardigd met 20 procent eco-mate-

riaal, bestaande uit 5 procent gerecycled rubber en 15 procent schuim-restmateriaal. Vanwege de focus op het gebruik van verantwoorde materialen, is het textiel van de nieuwe schoenen eveneens opgebouwd uit minimaal 50 procent gerecycled materiaal.

www.hhworkwear.com

GEREEDSCHAPS-RUGZAK

De nieuwe Wiha gereedschapsrugzak-sets in twee varianten voor elektrische of mechanische toepassingen zijn nu beschikbaar. Wie als installateur vaak moeilijk te bereiken plekken moet zijn, weet hoe belangrijk het is om bij het gereedschaps-transport twee handen vrij te hebben. Wiha ontwikkelde een productoplossing die precies aan deze eis voldoet en bovendien met een groot aantal speciale functies professionals iedere dag op veelzijdige wijze ondersteunt: de nieuwe Wiha gereedschapsrugzak-sets.

www.wiha.com

PERSLUCHTVERBRUIK

Het beheer van persluchtverbruik krijgt vaak onvoldoende aandacht. SMC heeft het innovatieve Air Management System (AMS) ontwikkeld, waarmee bedrijven veel energie en kosten kunnen besparen en de CO₂-uitstoot kunnen minimaliseren. Het systeem biedt oplossingen voor bijvoorbeeld niet-gedetecteerde lekkages en geeft inzicht in processen.

www.smc.nl

DRAAGARMSTELLINGEN

Metaalgroothandel Adamet-Niemet verving het vorige opslagconcept met vloeropslag en te lage stellingen door opslag in draagarmstellingen van OHRA die tot 8.570 millimeter hoog zijn. Het draagvermogen van de draagarmen is 500 of 600 kilogram, er zijn maximaal 16 opslagniveaus mogelijk met een stellinghoogte van 8.570 millimeter. Zo kan niet alleen de opslagcapaciteit worden vergroot, maar kunnen ook de opslag- en orderververzamelprocessen worden versneld en de efficiëntie van de productie worden verhoogd.

www.ohra-opslagsystemen.nl

LASAUTOMATISERING

De WeldBuilder wizard van Yaskawa is ontwikkeld om met name nieuwe gebruikers van lasautomatisering een eenvoudige user interface te bieden. Deze nieuwe applicatie voor de Yaskawa Smart Pendant maakt het mogelijk om op een zeer gebruiksvriendelijke manier het lasprogramma voor een lascobot direct op de Smart Pendant op te bouwen. Door middel van de WeldBuilder software op de Smart Pendant kan een grote variëteit aan lasprogramma's eenvoudig worden opgebouwd, bijvoorbeeld voor de HC10DT lascobot.

www.yaskawa.nl

STEKKER

LEMO breidt de M-serie stekkers uit met een nieuwe multi-coaxiale configuratie. De LM.232, beschikbaar in maat LM met maximaal 12x coaxiale contacten is

speciaal ontworpen om te voldoen aan de strengste eisen voor hoogfrequente aansluitingen onder zeer veeleisende omgevingsomstandigheden. De nieuwe configuratie bevat 12x coaxiale contacten van het type oR (50 Ohm), die de overdracht van hoogfrequente data tot 26,5 GHz mogelijk maken met een lage voltage standing wave ratio (VSWR). Het coaxiale contact is gemakkelijk te monteren dankzij het krimcontact en de bevestigingsklem.

www.lemo.com

GASFILTER

Een echte reus is het nieuwe gasfilter type LE6 van WITT met een 3" BSP aansluiting, geschikt voor zuurstof en andere gassen. De unieke filterwijdte filtert op betrouwbare wijze vaste deeltjes uit leidingsystemen. De in het downstreamproces aanwezige apparatuur wordt beschermd, de procesprestaties worden verbeterd en de onderhoudskosten en dure stilstandtijd worden gereduceerd. Alleen al de afmetingen zijn indrukwekkend, het filter is bijna 30 cm in diameter, 1 meter hoog en weegt 200 kg.

www.wittgas.com

PAINTSTOP

Veilig, innovatief en maatschappelijk verantwoord werken in uw spuiterij? Dat kan met de duurzame Wiltec ZeroGlass paintstop. Wiltec ZeroGlass wordt gemaakt van gerecyclede polyester vezels uit plastic flessen. Het product bestaat 100% uit synthetische vezels (dus geen glasvezels), waardoor medewerkers geen last hebben van jeukende of geïrriteerde huid en ogen. Het productieproces is ook

veel energiezuiniger dan de gangbare paintstop. En door de hogere dichtheid is er sprake van een zeer hoge efficiency.

www.wiltec.nl

LINEAIRE AS

De nieuwe lineaire as Cobot Move van Lorch Schweißtechnik breidt de eerdere toepassingsmogelijkheden voor cobot-lassen aanzienlijk uit: Het werkbereik

van de cobot wordt door de verrijdbare as vergroot tot ruim 4,5 meter, zodat op een werktafel veel grotere werkstukken of meerdere te lassen items kunnen worden opgesteld. Een belangrijke bijzonderheid van de Lorch-oplossing is dat de cobot ook zonder veiligheidsbehuizing kan worden bediend en dus zonder veel moeite in bestaande werkomgevingen kan worden geïntegreerd.

www.lorch.eu

METAALTOPPER

Metaaltopper van de maand april is Emily Bohan, technisch tekenaar bij Draw2Design uit Nijverdal, waar ze nu ruim een halfjaar in dienst is. Het bureau is gespecialiseerd in trappen en hekwerken. Voorheen werkte ze bij een bedrijf waar ze de enige tekenaar was. Nu is ze onderdeel van een team van twaalf collega's met wie ze over het werk kan overleggen. En dat bevalt

erg goed. Ja, ze is de enige vrouw, maar de sfeer op het werk is prettig en ze is het gewend, ook tijdens haar studie Industrial Design Engineering aan de Universiteit Twente waren vrouwen vrij schaars, vooral toen ze zich specialiseerde in de werktuigbouwkundige richting. Maar ook toen heeft ze zich altijd prima gevoeld. Ze ziet trouwens langzaam het aantal vrouwen in tech-

nische beroepen stijgen en daar is ze blij mee.

Bij haar nieuwe werkgever wil ze zich verder specialiseren, zodat ze steeds complexere projecten kan doen. Wat dat betreft zit ze op haar plek, want allerlei opdrachten komen op haar pad. Sommige zijn relatief eenvoudig en met een dag klaar, andere projecten hou-

EMILY BOHAN (27)

TEKST JAN KLOEZE

BEELD RONALD HISSINK

den het bureau maanden bezig. Haar meest uitdagende klus tot nu toe? Dat was toch wel het ontwerp voor de trap in een magazijn met veel verdiepingsvloeren, tussenborden en hoogteverschillen, doorlopend tot aan een luik in het dak. Zo'n opdracht is een echte puzzel. Ze moet in haar ontwerp uiteraard aansluiten op de technische uitgangspunten die passen

bij de gewilde constructie. Maar ze moet ook rekening houden met de gebruikaspecten van de trap; denk aan de opstaphoogte, het verloop van de treden en de vrije hoogte die moet voorkomen dat mensen hun hoofd stoten. In dit geval ging het om een stalen trap, maar ze doen bij Draw2Design ook projecten die worden uitgevoerd in aluminium, hout of zelfs glas. Het

gaat om zowel nieuwbouw als renovatie. Die afwisseling vindt ze prettig, ook omdat ze daarvoor steeds meer kennis en ervaring opdoet.

Draw2Design is lid van de branchegroep NFT.

Ook een metaaltopper in uw bedrijf? Laat het ons weten op redactie@metaalunie.nl!

PAS OP VOOR BUITENSPORIGE LASTENVERHOGINGEN

Ook de administratieve verplichtingen baren zorgen

Koninklijke Metaalunie onderschrijft op hoofdlijnen de doelstelling en systematiek van het Energy Trading System (ETS) en Carbon Border Adjustment Mechanism (CBAM). Maar Metaalunie waarschuwt wel voor buitensporige administratieve en financiële verplichtingen en verlies aan concurrentievermogen voor EU-maakbedrijven.

ETS beweegt ondernemingen in de EU met de allergrootste CO₂-uitstoot via heffingen tot reducties van die uitstoot. CBAM creëert, eveneens via heffingen, een gelijk speelveld tussen EU-ondernemingen die onder het ETS vallen en niet-EU-ondernemingen die specifieke basisproducten in de EU invoeren. Metaalunie staat achter het beprijzen van de allergrootste CO₂-uitstotende EU-ondernemingen waardoor een lagere uitstoot wordt bereikt. Hierdoor gaan deze ondernemingen investeren in technieken die tot minder CO₂-uitstoot leiden; technieken die kosten-effectiever zijn dan het betalen van de prijs voor de uitstoot. Ook het opleggen van heffingen aan niet-EU-ondernemingen die niet op ETS-niveau presteren, maar wel een EU-afzetmarkt voor hun basisproducten willen hebben, is terecht. Hierdoor wordt de oneerlijke concurrentie genutraliseerd.

Toenemende lasten

Toch zijn er waarschuwingen. Binnen de EU kunnen ETS-plichtige ondernemingen hun toegenomen kosten tot op zekere hoogte

doorberekenen aan hun afnemers. Hierdoor ontstaan concurrentieverstorende kostenstijgingen voor bijvoorbeeld mkb-maakbedrijven. Daarnaast worden mkb-maakbedrijven direct of indirect door CBAM geraakt als ze bepaalde basisproducten zelf invoeren in de EU of deze basisproducten, met een oorsprong van buiten de EU, lokaal aankopen. Metaalunie wil zeker op nationaal, maar liefst in EU-verband, buitensporige financiële verplichtingen voorkomen. Ook de administratieve verplichtingen baren zorgen.

Verlies concurrentievermogen

De mkb-maakindustrie voorziet een stijging van de kosten van het primaire upstream basismateriaal dat kan resulteren in hogere prijzen voor hun bewerkte producten. Daardoor kan CBAM leiden tot een verlies aan concurrentievermogen ten opzichte van marktdeelnemers van buiten de EU. Voor de productie van hun bewerkte producten hebben zij toegang tot grondstoffen tegen concurrerende prijzen en daardoor genieten ze een voordeel op de EU-markt en op markten van derde landen waarnaar de mkb-maakindustrie van de EU exporteert. Hun bewerkte producten vallen niet onder de reikwijdte CBAM en deze ondernemers hebben buiten de EU ook geen last van aan hen doorberekende ETS-kosten.

Betere effectbeoordeling

Een uitbreiding van het toepassingsgebied van CBAM tot downstreamproducten draagt bij aan het veiligstellen van het concurrentievermogen

GERARD WYFKER
BELEIDSSECRETARIS
MILIEU EN ENERGIE

wyfker@metaalunie.nl

van de mkb-maakindustrie binnen de interne EU-markt ten opzichte van concurrenten uit derde landen. Daarvoor dient eerst een solide effectrapportage door de Europese Commissie te worden uitgevoerd. Deze effectrapportage moet nadrukkelijk kijken naar het toekomstige concurrentievermogen van de uitvoer uit de EU naar markten van derde landen. Daarnaast is het essentieel om een gestandaardiseerde, doeltreffende en toekomstbestendige methode te ontwikkelen om onbedoelde negatieve effecten op het concurrentievermogen van de EU-industrie te voorkomen.

Perfectie in metaalbewerking en plaatwerk

uw partner voor gecertificeerd laswerk

Al 35 jaar dé specialist in slimme metaaloplossingen

Ontdek ons op baas-metaal.nl

lasersnijden cnc-zagen **walsen**
cnc-(vloei)boren **kanten**
glasparel-stralen engineering
(robot)lassen **draai/freeswerk**

 **baas
metaal**
PERFECTIE MET PASSIE.

De specialist in stalen buizen

- Vele staalkwaliteiten leverbaar
- Van Ø10,2mm tot Ø2020mm
- Dikwandig, tot 100mm
- Zaagdelen op maat
- Verstekzagen
- Walsdelen in elke gewenste afmeting
- 24-uurs levering
- Heibuizen op maat

Ons deskundig verkoopteam denkt met u mee, kan u van advies voorzien en waar nodig een goed alternatief bieden.

Hebben wij iets niet op voorraad,
dan zoeken wij het voor u.

Ons verkoopteam zorgt voor een vlotte offerte!

Barteling Buizen B.V.

Aduarderdiepsterweg 14/1
9745 EM Groningen

+31 (0) 50 55 15 655

verkoop@barteling-buizen.nl

www.barteling-buizen.nl

Hulp nodig bij jouw verzuimbeleid?

Mevas ondersteunt!

Als ondernemer moet je veel ballen in de lucht houden. Het is daarom niet gek dat het verzuimbeleid daaronder lijdt. Mevas ondersteunt jou bij een sterk verzuimbeleid, want jouw personeel is je kostbaar en daar wil je goed voor zorgen.

Voordelen Mevas verzuimbeleid

Uiteraard regelen wij dat loondoorbetaling bij ziekte is gedekt. Daarnaast zorgen wij ervoor dat:

- Er wordt voldaan aan de Wet Verbetering Poortwachter. Hierdoor kun je adviezen van de bedrijfsarts opvolgen zonder risico op een loonsanctie.
- Het verzuimtraject verkort wordt waar mogelijk.
- Re-integratie-kosten volledig vergoed worden.
- Je een stabiele premie krijgt.
- Je intensieve hulp ontvangt van een professionele arbodienst.

Vraag de offerte aan via mevas.nl
of mail naar info@mevas.nl.